

ԱԶՏԱԿ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE **آزتاگ** جريدة يومية سياسية وأدبية - الدورية السبوتية والإثنين

1500 Լ.Ո. 75ԳԳ. ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 25 (21075) ՈՒՐԱԿԱՐ, 5 ԱՊՐԻԼ 2002 10 ԷՁ

ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՈՒՇԵՐՈՒՎԵՐԱԳԱՍԱԻՈՐՈՒՄԸ ՍԿՍԱԻ ՊԱՐՊԱՆՈՒԱԾ ԴԻՐՔԵՐԸ ԿԸ ՍՏԱՆՁՆԵ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ

Սուրիակազմի գլխավորը Բենեդիկտոսը մը Տահր Էլ Պայտարի մէջ:

Թափափուկ համաձայնագրի գործարարութեան շրջագիծէն ներս Լիբանանի մէջ գործող սուրիական ուժերու վերադասաւորման գործողութիւնը կը շարունակուի լիբանանեան եւ յատկապէս քրիստոնեայ շրջանակները զայն կ'ողջունեն եւ դրական յայտարարութիւններ կը կատարեն:

Սուրիական ուժերու վերադասաւորումը ողջունեց նաեւ երեսփոխան Աթէֆ Մաժալան: Երեսփոխան Ժան Օպէյտ դիտել տուաւ, որ Լիբանանի եւ Սուրիոյ եղբայրական կապը զինուորական ներկայութեամբ չէ սկսած, ուստի ուժերու վերադասաւորումով վերջ չի գտնուիր, այլ ընդհանրապէս կ'ամրապնդուի եւ կը զարգանայ բոլոր մակարդակներուն վրայ: Երեսփոխան Սամի Խաթաբայանը, որ այս գործընթացը սկսած է հարաւորագործութեամբ: Լիբանանի քրիստոնեայ լիկաներու համախմբումը հաղորդագրութեամբ մը դիտել տուաւ, որ սուրիական ուժերու վերադասաւորումը լիբանանեան սուրիական յարաբերութիւններուն միջոցով ստանձնուած է: Մարտիներու լիկան երէկ Հարէս Շըհապի գլխավորութեամբ գումարուած իր ժողովէն ետք հաղորդագրութեամբ մը ողջունեց սուրիական ուժերու վերադասաւորման քայլը, հաստատելով, որ անիկա նոր էլ մը կը բա-

նայ, Լիբանանի եւ Սուրիոյ յարաբերութիւններուն մէջ: Քրոնէթ Շահուանի հանդիպումի անդամ նախկին երեսփոխան Քամիլ Զիաթն ողջունեց սուրիական ուժերու վերադասաւորման քայլը, մանաւանդ որ անիկա անխորհրդակցութեամբ կ'ամրապնդուի Լիբանանի մէջ: Ընկերվար Յաւաթի մական կուսակցութիւնը երէկ հրապարակուած հաղորդագրութեամբ մը ողջունեց Լիբանանի մէջ սուրիական ուժերու վերադասաւորումը, հաստատելով, որ անիկա անհրաժեշտ եւ կարեւոր քայլ մըն է յատկապէս արդիւնքէն Լիբանանի նախագահ Պաշչար Ասատի ամիս մը առաջ Լիբանան տուած այցելութեան: Թատամոն կուսակցութեան նախագահ Էմիլ Թահաթ գոտուակցութիւն յայտնեց ոչ միայն Պէյրութի եւ Լեռնային շրջաններու սուրիական ուժերու վերադասաւորումին, այլեւ այս քայլը Թափափուկ համաձայնութիւնը գործադրելու ծիրէն ներս առնելու դիտաւորութեան համար:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԻ ԻՍՐԱԵԼԵԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳԻԾԻՆ ՎՐԱՅ ԼԱՐՈՒԱԾ ՈՒԹԻՒԻՆԸ ԿԸ ՅԱՄԵՆԱՅ. ԻՍՐԱԵԼԻ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ ԽՍՏԻ ԶԱԿԱԴԱՐՁԵԼ

Իսրայէլացի բարձրաստիճանի պատասխանատու մը երէկ միջազգային լրատու գործակալութիւններու հասարակութեան հարցերու վրայ Հրապարակութեան կ'արձագանքէր: «Ձեռք կրնար թոյլատրել նման զբաղմունքներու եւ յարձակումներու կրկնութիւնը, իսկ եթէ նման բան պատահի, ապա իսրայէլ շատ խիստ ձեռնարկ կ'ընէ պատասխանելու, ըսաւ ան, ընդդէմ լով, որ Սուրիան եւ Լիբանան պատասխանատու են Հրապարակութեան արարք-

ներուն, բայց մանաւանդ Սուրիան, որ արգիլած է հարաւոր մէջ լիբանանեան բանակի տարածումը: Այս յայտարարութիւնը կատարուեցաւ Իսրայէլի ապահովութեան հարցերու նախարարական ժողովի աւարտին, Մազարէ՛՛ Շրպայանի ղեկավարութեան քննարկման յատկացուած արտակարգ նիստէն ետք: Միւս կողմէ, Լիբանանի հարաւորութեան սահմանագիծին վրայ լարուածութիւնը կը յամենայ Իսրայէլեան ուժերը երէկ առաւօտուն եթէ ուժերը արձակեցին Շրպայանի նախագահ Եւսա-

տանէ շրջաններուն վրայ: **ՅԱՐՈՆ ՊԱՏԱՍԻԱՆՍՈՒ ԿԸ ԵՎԱՍԷ ՍՈՒՐԻԱՆ ԵՒ ԻՐԱՆԸ** Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոն երէկ ըսաւ, որ Սուրիան եւ Իրան պատասխանատու են Լիբանանէն սահմանային յարձակումներուն: Ան սպառնաց, որ Իսրայէլի պիտի զլմէ անհրաժեշտ միջոցառումներուն՝ արգիլելու համար նման արարքներու կրկնութիւնը:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒՐԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԵՑԻՆ ՇՐՁԱՆ ԵՒ ԱՌԱՆՑ ՏԵՍԱԿՅԵԼՈՒ ԱՐԱՅԱԹԻ ԳԵՏ՝ ԶԵՆՈՒՄՆԱՅՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՆ

ԱՐԻԷԼ ՇԱՐՈՆ ԿԵՐԴՆՈՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՇՐՁԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ ԶԻՆՈՒՐԱԿԱՆ ԼԱՅՆԱԾԻՐ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Իսրայէլեան հրատարակչը Այսրյորդանանի մեծագոյն քաղաքին՝ Նապլուսի խորքերը թափանցեցին՝ պաշտօնաւորներու մը տակ առնելով երեք գաղթականներ: Վարչապետ Արիէլ Շարոն երգուած է շարունակել գինուորական լայնածիր գործողութիւնը՝ Ռամալլայի գրասենեակին մէջ «մեկուսացուած» պահելով պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Եասէր Արաֆատը: Մինչ այդ, Եւրոպական Միութիւնը՝ բարկացած ամերիկեան ձախողութենէն, խաղաղութեան անկախ առաքելութեան մը ձեռնարկեց՝ պատուիրակներ ուղարկելով Միջին Արեւելք: Շարոն երէկ յայտարարեց, որ Իսրայէլի ապահովութեան հարցերու դաշինքը որոշեց շարունակել յարձակողականը եւ անփոփոխ պահել Արաֆատի վիճակը: Շարոն անուղղակի կերպով կը հերքէր բոլոր այն լուրերը, ըստ որոնց՝ Արաֆատը պիտի աքսորուի: Ան աւելցուց, որ գինուորական գործողութիւնը պիտի շարունակուի մինչեւ որ կարելի ըլլայ արմատահան

Շարք՝ էջ 10 ԻՍՐԱԵԼԵԻ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

- ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱԶԱՆԳՆԵՐՈՒ Նախագահ Ճորճ Պուշ երէկ ունեցաւ պատկերասփոռուած մամուլի ասուլիս մը, որուն ընթացքին կատարեց հետեւեայ յատկանշական հաստատումները: - Արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուլը յանձնարար կատարեց Սիջին Արեւելքի՝ պաղեստինեայ իսրայէլեան բախումներուն վերջ տալու առաքելութեամբ: - Իսրայէլի կողմէ՝ դաղբեցնելու պաղեստինեան շրջաններուն մէջ կասեցնել գինուորական յարձակողացքը եւ հետեան պաղեստինեան դրաւած շրջաններէն: - Պաղեստինցիներուն կողմէ՝ դաղբեցնելու անձնապանակաւ գործողութիւնները: - Սուրիան եւ Իրան «հետու կը մնան» միջինարեւելեան տագնապին միջամուխ ըլլալով: «Իրան թիկունք կը կանգնի ահաբեկչութեան, իսկ Սուրիայն կը սպասենք սանձել Համասը եւ Հրապարակը», ըսաւ Պուշ: ● ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԾՈՂՈՒԹԻՒՆ Նախագահ Ռոմանո Փրոտի երէկ Եւրոխորհրդարանին մէջ խօսք առաւ եւ ըսաւ, որ Իսրայէլ ծրագրուած է կազմակերպուած ձեռնարկը կը փնտրէ պաղեստինեան իշխանութիւնը, ինչ որ Միջին Արեւելքի արդէն իսկ պայթուցիկ կացութիւնը աւելնող անյոյս կը զարձակէ: Ան խստիւ քննադատեց Իսրայէլը եւ թէ՛ Աւելը նկատեց շրջանի փլուզման գլխաւոր պատճառը: ● ԻՍՐԱԵԼԵԱՆ Հրատարակչը երէկ գիշեր ուղղութեան դէպի Այսրյորդանանի Հեպրոն քաղաքը եւ աւելի ուշ սկսաւ ներխուժել քաղաքին կեդրոնը: Գործողութեան կը մասնակցին իսրայէլեան ուղղաթիւներ:

ԱՐԱՄ Ա. ՏԵՍԱԿՅԵՑՑԱԻ ԻՐԱՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԿԵԴՐՈՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԵՏ

Երէկ, 4 Ապրիլ 2002ի կէսօրին, Արամ Ա. կաթողիկոս, Անթիլիասի վեհարանին մէջ ընդունեց Իրանի Իսլամական Հանրապետութեան Միջազգային Ցարաբերութեանց Կեդրոնի նորընտիր նախագահ շէյխ Մահմուտ Մուհամէտ Իրաքին, որուն կ'ընկերանային Լիբանանի մէջ Իրանի Մշակութային Կեդրոնի տնօրէն պրն. Հաշէմի, Մշակութային Ուսումնասիրական Կեդրոնի պատասխանատու պրն. Ռասֆի, ինչ

ԹՈՒՐԵՒԱ ԵՆԵԻԹ ԻՍՐԱԵԼԸ Կ'ԱՄՐԱՍՏԱՆԵ ՊԱՂԵՍՏԻՆԵՐՈՒՆ ԴԵՍ «ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ» ԳՈՐԾԵԼՈՒ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

Թուրքիոյ վարչապետ Պիլիէթ Էճեւիթ երէկ խիստ ոճով դատապարտեց դաշնակից Իսրայէլը՝ պայն ամբաստանելով պաղեստինցիներուն դէմ «ցեղասպանութիւն» գործելու յանցանքով: Էճեւիթ, որ կը խօսէր Թուրքիոյ խորհրդարանին մէջ, ըսաւ, որ միայն Արաֆատը չէ իսրայէլեան բռնարարներուն թիրախը, այլ՝ պաղեստինցի ամբողջ ժողովուրդը, որուն ցեղասպանութիւնը կը կատարուի ամբողջ աշխարհին դիմաց: Էճեւիթի յայտարարութիւնը ցոյց կու տայ, որ Թուրքիա դժգոհ է Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոնի հրահանգած պինուորական գործողութենէն, որ օրըստօրէ կը ծաւալէ իսրայէլեան ուժերուն ներկայութիւնը պաղեստինեան ինքնավար շրջաններուն մէջ: Էճեւիթ ըսաւ, որ վտանգաւոր կացութեան համար մեղադրելի են թէ՛ պաղեստինցի, թէ՛ իսրայէլացի արմատականները, որոնց կողմէ կը ընկալուի խաղաղութեան բանակցութիւններուն: Էճեւիթ վերստին պատրաստակամութիւն յայտնեց Թուրքիոյ մէջ հիւրընկալելու հանդիպում մը Շարոնի եւ Արաֆատի միջեւ: Իսրայէլի դէմ ժողովուրդային ցոյցեր այլ կ'ունենան Թուրքիոյ մէջ: Երեք օրէ ի վեր, հապառուոր թուրքեր կը մասնակցին բողոքի ցոյցերու: Մտաւորապէս 2500 թուրքեր երէկ մասնակցեցան ցոյցի մը Անգարայի մէջ: Ցուցարարները բարձրացուցած էին Իսրայէլը դատապարտող լույսնուզներ:

ԱՎԱՐԿ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՆՀԵԹԵԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՕՐԻՆԱԿԸ

Թուրքիոյ վարչապետ Պիլիէթ Էճեւիթ Թուրքիոյ խորհրդարանի նիստին յայտարարեց, որ ամբողջ աշխարհին առջեւ Իսրայէլ կը գործադրէ ցեղասպանութիւն պաղեստինցիներուն նկատմամբ: Այսպէս ուրեմն, 20րդ դարու առաջին ցեղասպանը կը դատապարտէ իր ռազմաքաղաքական դաշնակից Իսրայէլը իբրեւ ցեղասպան: Եւրոպական Միութեան անդամակցութեան թեկնածուն իր այս յայտարարութեամբ կը փորձէ սատար կանգնիլ մարդկային իրաւունքներու պաշտպանութեան եւրոպական մօտեցումներու գործնականացման աշխատանքներուն եւ քաղաքական քայլ կ'առնէ դէպի արաբական աշխարհ: Թուրքիոյ վարչապետին Պաղեստինի մերօրեայ իրաւարձութիւնները խաղաքարտի վերածող այս յայտարարութիւնը կը զլմէ կ'անցնի քաղաքական անհեթեթութեան սահմանները Միջին-արեւելեան եւ արաբական աշխարհի մէջ արձանագրուող մագլցումային դիպաշարին հետեւող մօտ ստեղծելով յայտարարութեան Կուրթ Թատերակաւ տպաւորութիւնը: Չենք պարմանար, որ քաղաքական անհեթեթութեան այս վարքագիծը նուաճէ նոր հանգրուաններ եւ Թուրքիա իր վարչապետով կամ նախագահով այլ երկիրներէ պահանջէ ճանչնալ... Պաղեստինեան Ցեղասպանութիւնը: Ի վերջոյ Թուրքիա իբրեւ ցեղասպանեալ՝ դատապարտուած կողմի երկար կենսափորձ ունի, զգօս հետեւած է ցեղասպանութեան ճանաչման բազմաթիւ աշխատանքներուն եւ մասնագիտացած է հակադրելու, աւելի ձիշղ պատմութիւն նենգափոխելու արուեստին մէջ, որուն ծանօթ է համայն աշխարհը եւ յատկապէս հայութիւնն ու արաբ ժողովուրդը: Իրօք, իսրայէլեան բարբարոսութիւնները, պետական ահաբեկչութիւնը, հաւաքական սպանդները, տեղահանութիւնները, ցեղասպանական արարքի համապարտողութիւններն են: Այս բոլորը փաստացի իրականութիւններ են եւ հոն պարմանայի ոչինչ կայ, պարմանային եւ անհեթեթը ցեղասպանութիւն գործադրելու յանցանքով ամբաստանուող պետութեան դաշնակից՝ ցեղասպան-պետութեան ներկայացուցիչին յայտարարութիւններն են, որոնք կը հանդիսանան քաղաքական անհեթեթութեան նորագոյն օրինակները: «Ա.»

ՌԻՔԱՐԹԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՄԱՍԻՆ ԿԱՐԳԱՅԻՆ ԼԻՔԱՆԱՆԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿՈՎ

ԿԻՆԱԸՆԹ ՊԵՐԸԸ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑԱԲ ՆԱԽԱԳԱՇ ԼԱՇՈՒՏԻ ԵՒ ՆԱԽԱՐԱՐ ԸԱՍՄՈՒՏԻ ԸՏՏ

Միացեալ Նահանգներու դեսպան Վինսթոն Պիթերսը երէկ այցելեց նախագահ զօր. էմիլ Լաճոսուի եւ անոր հետ քննարկեց հարաւի եւ պաղեստինեան շրջաններու զարգացումները, ապա յայտարարեց, որ նախագահ Լաճոսուի հետ քննարկած է «Կապոյտ Գիծ» ի խախտումներու մագլցումը:

Նախագահ Լաճոսու եւ դեսպան Պիթերսը

Պիթերսը ըսաւ, որ նախագահ Լաճոսուի փոխանցած է իր կառավարութեան մտահոգութիւնը՝ «Կապոյտ Գիծ»-ին վրայ խախտումներու մագլցումին գծով, որ վերջին օրերուն ակնհայտ դարձած է, ինչպէս նաեւ Ուաշինկթընի մտահոգութիւնը՝ Շրջապայի շրջանին մէջ Հրապարակաւ եւ պաղեստինցի տարբերու գործունէութեան ի տես:

Պիթերսը ըսաւ, որ Ուաշինկթընի վտանգաւոր կը նկատէ այս արարքները, որոնք սաստիկ յարուածութեամբ յատկանշուող այս պայմաններուն մէջ կրնան պատճառ դառնայ հաւանական մագլցումի: Ան յայտնեց, որ իր քննարկեալ կառավարութեանն պահանջած է ի գործ դնել ամէն կարելի ճիգ՝ վերջին օրերու «Կապոյտ Գիծ» ի խախտումներուն եւ յարձակումներուն, խուսափելու համար յաւելեալ զարգացումներէ: Պաղեստինի զէպքերուն մասին Պիթերսը վերահաստատեց, որ զինուորական լուծումը արարք - իսրայելեան կամ պաղեստինեան իսրայելեան խաղաղութեան ուղղութեամբ յառաջդիմելու ճիշդ ուղին չէ եւ Ուաշինկթըն անխոնջ կ'աշխատի, որպէսզի վերսկսի քաղաքական գործընթացը, եւ զօրավիգ կանգնած է ՄԱԿի թիւ 1402 որոշումին, որ կը պահանջէ զինադուլի հաստատում եւ իսրայելեան ուժերու հեռացում:

Արտաքին գործոց նախարար Մաճմուտ Համբարումի տուած իր այցելութեանն ետք, Միացեալ Նահանգներու դեսպան Վինսթոն Պիթերսը յայտնեց, որ անոր յանձնած է Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուլընին նամակ մը, որ կը հաստատէ, թէ աշխատանք կը տանի ՄԱԿի թիւ 1402 որոշումը գործադրելու համար:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՅ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԺՈՂՈՎ

Նախարարաց խորհուրդը երէկ կէսօրէ ետք դուրս ելաւ հերթական ժողովը, զոր գլխաւորեց նախագահ զօր. էմիլ Լաճոսու: Ժողովի բացումը կատարելով, ան ողջունեց արաբական վեհաժողովի պատմական յաղորդութիւնը՝ աշխարհին ուղղուած խաղաղութեան պատգամով, պաղեստինցի զաղթականներու քնակեցումի մերժումով, եւ մէկ կողմէ՝ իրաքի եւ Քուէյթի, միւս կողմէ՝ Սէուուական Արաբիոյ եւ Օմանի միջեւ հաշտութիւններով:

Նախագահ Լաճոսու ըսաւ, որ սուրիական ուժերու վերադասաւորումը կը վերահաստատէ, թէ երկու երկիրներու կապերը սերտ են եւ Սուրիա եղբայրական զօրակցութեան ոգիով նեցուկ կը կանգնի Լիբանանի:

Պաղեստինեան շրջաններու ողբերգութիւնները իսրայելի բարբարոս պատասխանն են արաբական վեհաժողովին, ըսաւ նախագահ Լաճոսու, դատապարտելով այս արարքները:

Արտաքին գործոց նախարար Մաճմուտ Համբարումի երկայացուց Գահիրէի մէջ գումարուելիք արարքները գործոց նախարարներու ժողովի օրակարգը:

Կառավարութիւնը շնորհակալութեան խօսք ուղղեց Սուրիոյ ղեկավարութեան եւ քանակին՝ Լիբանանի ցուցաբերած անոնց զոհողութիւններուն եւ օժանդակութիւններուն համար, եւ որոշեց, որ Գահիրէի ժողովին մասնակցի Արաբական Լիգայի մօտ Լիբանանի դեսպանը:

Ժողովը նաեւ պատկան նախարարները լիազօրեց ստորագրելու իրաքի հետ համագործակցութեան համաձայնագրերը:

ՀԱՄԱՇԽԱՐ ՀԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆԸ (WHO) 32 ՀԱՋԱՐ ՏՈՂԱՐԻ ԶԱՏԿԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵՑ ԼՕՒՅԻ

Երէկ, Հինգշաբթի 4 Ապրիլին, ԼՕՒՅԻ «Արաքսի Պուլճուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնին մէջ տեղի ունեցաւ համաձայնագրի կնքում Լիբանանի Օգնութեան ինչպէս եւ Համաշխարհային Առողջապահական Կազմակերպութեան (WHO) միջեւ: Համաձայնագրի հիման վրայ, կազմակերպութիւնը 32 հազար տոլար կը տրամադրէ ԼՕՒՅԻ քրոնիկ հիւանդութիւններու շաքարախտի եւ արեան գերճնշման կանխարգելման ծրագրերին համար:

Համաձայնագրին մէջ նշուած է, թէ այս յատկացումին պայմաններէն մէկն է, որ մշակուած եւ գործադրուած ծրագիրը համապատասխանէ միջազգային չափանիշներու:

Համաձայնագիրը ստորագրեցին Լիբանանի մէջ Համաշխարհային Առողջապահական Կազմակերպութեան ներկայացուցիչ Հայկապ Լաթիրի եւ ԼՕՒՅԻ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ Սեդա Ստրաշան: Ներկայ էին Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Անդրանիկ Մարրեան եւ Պէյրութի Ամբիկեան համալսարանի բնտանական բժշկութեան բաժանունի վարիչ Մուսթաֆա Սուլեյման, բարերարներ եւ ԼՕՒՅԻ-ականներ:

Այս առիթով արտասանած իր խօսքին մէջ ԼՕՒՅԻ «Արաքսի Պուլճուրճեան» ընկերաբժշկական կեդրոնի տնօրէն Սօսի Սաղբեան ըսաւ, թէ կեդրոնին մէջ գործադրուած աշխատանքները, մշակուած ծրագրերը եւ ընդհանրապէս ԼՕՒՅԻ գործունէութիւնը միշտ վայելած են տեղական եւ միջազգային գանձաւ կազմակերպութիւններու վստահութիւնը եւ արժանացած են անոնց գնահատանքին եւ բարոյական կամ նիւթական օժանդակութեան:

Ան նշեց, թէ ինչպէս միջազգային առողջապահական կեդրոններուն մէջ, նոյնպէս ԼՕՒՅԻ մէջ շատ մեծ կարեւորութիւն կը տրուի նախազգուշական բաժանմունքին եւ անոր ծրագրերներուն, որովհետեւ հիւանդութիւնները կանխարգելելու կամ անոնց աճը կասեցնելու ձեւերը շատ են եւ գործնական, եթէ ենթական ճշգրիտ ձեւով հետեւի բժշկներուն եւ այդ մարզին մէջ գործող անձերու ցուցմունքներուն: Ան նշեց, թէ ԼՕՒՅԻ մէջ միջազգային մակարդակով գանձաւ ուսումնասիրութիւններ կատարուած են եւ պարզուած է, թէ նախազգուշական բաժնի զարգացումով կարելի է շատ մը հիւանդութիւններ բուժել եւ անոնց բարդացումը կանխարգելել: Ս. Սաղբեան աւելցուց, թէ ԼՕՒՅԻ մէջ շաքարախտաւորներուն կը հսկէ յատուկ բժշկական կազմը, որ կը հետեւի հիւանդութեան բոլոր հանգրուաններուն, խտանակներուն եւ բուժումներուն: ԼՕՒՅԻ մէջ այս ծրագրերին հետեւող բժիշկները կը մասնակցին համագումարներու եւ գիտաժողովներու այս բնագաւառին մէջ իրենց հորիզոնները աւելի եւս ընդարձակելու համար: Ան նշեց, թէ կեդրոնին մէջ գործադրուող քրոնիկ հիւանդութիւններու կանխարգելման ծրագիրը կ'ամրողացնէ միջազգային չափանիշները եւ այդ իրողութեան գլխաւոր փաստն է միջազգային կազմակերպութիւններու կողմէ այս ծրագրերին տրամադրուած գումարները:

Լիբանանի մէջ Համաշխարհային Առողջապահական Կազմակերպութեան ներկայացուցիչ Հայկապ Լաթիրի ըսաւ, թէ այս համաձայնագիրը առաջինը չէ ԼՕՒՅԻ եւ WHO-ի միջեւ այլ գործընթացի մը շարունակութիւնն է: Ան նշեց, թէ այս երկու կեդրոններուն միջեւ յարաբերութիւններն ու կապերը փոխադարձ գործակցութեան վրայ հիմնուած են եւ պիտի շարունակուին այդ ձեւով: Ան անգորարարձաւ նախազգուշական ծրագրի կարեւորութեան եւ ըսաւ, որ եթէ անհատները գիտակցին անոր անհրաժեշտութեան եւ հետեւին անոր, կը կանխարգելին շաքար մը հիւանդութիւնները:

Սեդա Ստրաշան շնորհակալութիւն յայտնեց Համաշխարհային Առողջապահական Կազմակերպութեան եւ բոլոր անոնց, որոնք նիւթական կամ բարոյական աջակցութիւն կը ցուցաբերեն ԼՕՒՅԻ եւ կ'օժանդակեն անոր ծրագրերներու յաջողութեան եւ աշխատանքներու ընթացքին:

Հանդիպումի աւարտին Հայկապ Լաթիրի գումարին առաջին մասը՝ 22 հազար տոլարի չէք մը յանձնեց Սօսի Սաղբեանի:

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԼԻՔԱՆԱՆԻ ՄԱԳԼՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ Ի ՏԵՍ

ՏԸ ՄԻՍԹՈՒՐԱ ԵՐԿՈՒ ԱՆԳԱՄ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԱՐԻՐԻԻ ՀԵՏ

Հարաւային Լիբանանի մէջ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղարի յատուկ ներկայացուցիչ Սթեֆան Տը Միսթուրա երէկ երկու անգամ այցելեց վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի անոր կ'ընկերակցէին Ֆինիլի հրամանատար զօր. Լալիթ Թեուարի եւ բանրբեր թիւրք Կէօքսէլ:

Տը Միսթուրա եւ Ֆինիլի պատասխանատուները՝ վարչապետ Հարիրիի գրասենեակին մէջ:

Առաջին այցելութեանն ետք, Տը Միսթուրա ըսաւ, որ ՄԱԿի ընդհանուր քարտուղար մնայուն կապի մէջ է Լիբանանի եւ շրջանի այլ երկիրներու ղեկավարներուն հետ, անոնց ուշադրութեան յանձնելու համար Մագաբէճ Շրջապայի մէջ յարուածութեան սաստկացումը:

Կողմերու բարձրագոյն մակարդակի հեղինակութիւններուն հետ՝ մեղմացնելու համար միջոցառում, եւ հաստատեց, որ Լիբանան շատ նախանձախնդիր է մեղմացնելու յարուածութիւնը: Թեուարի Նաբուրայի

ՄԵՆՔ Կ'ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵՆՔ ԿԱՊՈՅՏ ԳԻԾԻ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կ'ԸՍԵ ՆԱԽԱՐԱՐ ՀԵՐԱՌԻ

Տը Միսթուրա ըսաւ, որ ուշադրաւ էին Լիբանանի պաշտպանութեան նախարարի վերջին յայտարարութիւնն եւ իր վարչապետ Հարիրիի հաստատեց, որ Լիբանանեան կառավարութիւնը զօրավիգ կը կանգնի այդ կեցւածքին եւ լուրջ փորձեր պիտի կատարուին սանձելու կապոյտ գիծին վրայ արտակարգ եւ վտանգաւոր զէպքերը:

Պաշտպանութեան նախարար իսպիլ Հըրուուի երէկ Պէքրէի մէջ մարտիներու ՍՖէյր պատրիարքին հետ տեսակցելէ ետք թղթակիցներու հարցումներուն պատասխանելով հաւաստեց, որ Լիբանան նախանձախնդիր է պահպանելու Կապոյտ Գիծին վրայ հանդարտութիւնը, սկսելով Նաբուրայի միջեւ Մագաբէճ Շրջապայ:

Մենք նախանձախնդիր ենք հակակշիռի տակ պահելու այս կացութիւնը եւ սանձելու ամէն արարք, անիկա անհատական ըլլայ թէ խմբակի մը կողմէ, եւ մենք ապահովական եւ քաղաքական աշխատանք կը տանինք վերջնականորէն սանձելու ամէն արարք», ըսաւ ան:

Նախարար Հըրուուի աւելցուց. «Ես վստահ եմ, որ զիմացութիւնը ճշգրտութեան կը գնահատէ կացութիւնը եւ ճշգրիտ աշխատանք կ'ընէ, որովհետեւ զիմացութեան գործողութիւններու հիմնական նպատակը անոնց քաղաքական արգիւնքն է եւ ոչ թէ զինուորական»:

Հարաւի գծով Արեւմուտքի մտահոգութիւններուն մասին Հըրուուի ըսաւ. «Նս կ'երաշխաւորեմ եւ կ'ըսեմ, որ մենք պատասխանատու ենք Կապոյտ Գիծին վրայ հանդարտութեան եւ այս խօսքը վերջնական է»:

ԱԿԵՆԱԿ ՌԱՄԱԼԼԱՅԻ ՀԱՒԱԲԱԿԱՆ ԳԵՐԵՉՄԱՆԸ

Երեք օր առաջ, իսրայելեան բարբարոսութեան ենթակայ Ռամալլայի հիւանդանոցը ցնդեցաւ պաղեստինցի ցահատակներու մարմիններուն համար: Հիւանդանոցի բակին մէջ փորուեցաւ գերեզման մը մարմինները ծածկուեցան հողով:

Հիւանդանոցը տեղ բացաւ նոր ցահատակներու...

Պաղեստինցի հայրը, մայրը, կիցն ու զաւակը իրենց հարազատները յանձնեցին Հաւաքական Գերեզմանին: Կրօնական մը, կրակի ու պողպատի տակ հազիւ կրցաւ աղօթք մը մրմնայ:

Եւ աշխարհը դիտեց... Անդին, երկար տարիներ, աշխարհի «քաղաքակիրթ» պետութիւններու ղեկավարները ոգի ի բռն փնտնուեցին կը կատարեն, Չիլիի, Սերպիոյ, Քոստոյի, Քամպուտիոյ, Աֆղանիստանի, Լեհաստանի եւ այլ վայրերու մէջ, հաւաքական գերեզմաններ գտնելու եւ յանցարարները պատժելու համար:

Իսկ Ռամալլայի մէջ, բոլոր «ժողովրդավար» երկիրներու աչքերու առջեւ, հարազատներ իրենց հաւաքական գերեզման կը ստեղծեն, ցահատակներ հողին յանձնելու եւ նոր ցահատակներու առջեւ տեղ բացաւ նոր ցահատակներու:

Եւ շատեր կը գարմանան աշխարհի լուրբեան դիմաց:

Բայց մանաւանդ կը գարմանան, թէ ինչպէս պաղեստինցի պատանին, կիցն ու երիտասարդը ուսման կը վերածուին բռնամիտ դիմաց:

Չարմանցին հետ նաեւ քաղաքացիական եւ ինքնագազապուստի կոչեր կ'ուղղեն իր հողին վրայ ծնած, եւ հողը ու քարը զինաժողովներով պատժուած պաղեստինցիին:

Մեզի՜ Հայ ժողովուրդին համար ոչինչ տարօրինակ է այսօր: Եթէ երբեք Տէր Զօրի անպատեհներն լուրեր չէին հասներ անցեալին, այսօր գաւաթ մը սուրճի հետ աշխարհը տեսեալ է որբէ գնդացիի արձակուած փամփուշտին մասին:

Եթէ Տէր Զօրի հաւաքական գերեզմանները պատմութիւնն ցկատուելով տակաւին ոչինչ կ'ըսեն աշխարհին, ապա Ռամալլայի հաւաքական գերեզմանը դեռ շատ թարմ է մոռցուելու համար:

Պաղեստինցի երիտասարդ մը երեկ կ'ըսէր «այսօր մենք մեզ աւելի ազատ կը զգանք քան աշխարհի ազատ ժողովուրդները»:

Նահատակութեամբ ցերեզնուող ժողովուրդի մը իրական գաւազ կը յայտնուի կը պայքարի: Իր ձեռքերով իր գաւազը հաւաքական գերեզմանին յանձնող ժողովուրդը չի՛ մեռնիր: Իսկ միւսները՝ իրենց կը յանձնուին պատմութեան հաւաքական գերեզմանին:

3. ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

ՆԱԽԱՐԱՐ ՀԵՐԱՌԻ ԿԸ ՄԵԿՆԱԲԱՆԷ ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՈՒԹԵՐՈՒ ՎԵՐԱԴԱՍԱԻՈՐՄԱՆ ՀԱՐՑԸ

Պաշտպանութեան նախարար իսպիլ Հըրուուի երէկ մարտիներու ՍՖէյր պատրիարքին հետ տեսակցելէ ետք, Պէքրէի մէջ կատարեց յայտարարութիւն մը, ուր հաւաստեց, որ սուրիական ուժերու վերադասաւորման գործողութիւնը սկսած է նախանցեալ գիշեր եւ անոր գործողութիւնը պիտի ամրողջանայ մէկ շաբաթին:

Սուրիական ուժերու մէկ մասը Սուրիա պիտի վերադառնայ. անոնց պարպած դիրքերը պիտի ստանան լիբանանեան բանակը, աւելցուց ան:

Պատասխանելով այն հարցումին, թէ ամբողջ Լիբանանէն սուրիական հեռացումի ծրագիր մը գոյություն ունի, Հըրուուի ըսաւ. «Ինչպէ՞ ոչ. յարմար պահուն ամէն բան կարելի է»:

ՄԵԾ ՑՈՅՑ՝ ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԱՌ Ի ԶՕՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանեան կուսակցութիւններու, քաղաքական ուժերու եւ պաղեստինեան կապակերպութիւններու կոչին ընդառաջելով, բազմապարտ ցուցարարներ մեծ ցուց մը կատարեցին Թանգարանէն մինչեւ Էսքրու:

Ցուցերը եւ նստացուցերը շարունակուեցան պաղեստինեան գաղթականներուն եւ լիբանանեան այլ շրջաններուն մէջ:

Բազմաթիւ համալսարաններ եւ դպրոցներ երկ փակ մնացին եւ ուսանողական ցուց մը կատարուեցաւ Պարպիլի մինչեւ Էսքրու:

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

3ակոր Արաքսեանի մահուան առիթով, փոխան ժողովպահի, Շողիկ Տէր Ղուկասեան 20,000 Լ. ո. Սիրակ Տէր Ղուկասեան 20,000 Լ. ո.

ԻՐԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐ ՔԱՄԱԼ ԽԱՐԱԶԻ՝ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 4 (ՌՈՅ-ԹԸՐԶ)։- Իրանի արտաքին գործոց նախարար Քամալ Խարազի Հինգշաբթի օր մեղմաբար է Ծոցի երկիրներուն կողմէ միակողմանի կերպով Միացեալ Նահանգներու քարտի կաշառումները կատարելու գաղափարը նկատի ունենալ իբրեւ միջոց Խարազի վրայ ճնշում բանեցնելու, որպէսզի քաշուի պաղեստինեան հողերէն:

Սաքարալի, որ կը խօսէր Մոսկուայի մէջ, կը հակադրուէր իրաքեան կողմէ մը՝ ամերիկեան տնտեսութիւնը տագնապի մատնելու առնչութեամբ, ղէպի արտասահման քարտի կաշառումները կատարելով:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Սաքարալի, որ կը խօսէր Մոսկուայի մէջ, կը հակադրուէր իրաքեան կողմէ մը՝ ամերիկեան տնտեսութիւնը տագնապի մատնելու առնչութեամբ, ղէպի արտասահման քարտի կաշառումները կատարելով:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

ԱՅՂԱՆԻՍԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐ ՀԱՄԻՏ ՔԱՐԶԱՅ՝ ԹՈՒՐԻՔԻՈՅ ՄԷՋ

Թուրքիոյ վարչապետ Պիլէյնթ էնելթ երէկ յայտնած է, թէ իր երկիրը ընդհանուր առմամբ համաձայնած է Բրիտանիոյ եւ Մ. Նահանգներու հետ՝ Աֆղանիստանի մէջ խաղաղարար ուժերու հրամանատարութիւնը ստանձնելու գծով:

Թուրքիա այցելող աֆղան փոխանցման ղեկավար Համիտ Քարզայի հետ միացեալ մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, էնելթ ըսած է, թէ Անգարա յառաջիկայ քանի մը շաբաթներուն Բրիտանիայէն պիտի ստանձնէ նշեալ ուժերուն հրամանատարութիւնը:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

Միև կողմէ, Քարզայ յանձնառութիւն ստանձնած է Աֆղանիստանի մէջ աֆիոնի արտադրութեան վերջ տալու գծով: Ան ըսած է, թէ հրամանագրով մը պիտի արգիլէ աֆիոնի բոյսի ցանքը, ինչպէս նաեւ միջոցառումներու պիտի ղրկուի՝ հատուցելու համար երկրագործները:

ՏԵՍԱԿԵՏ ՍԻՌՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒՍ ՍՈՒՂ ՊԻՏԻ ՎՃԱՐԷ ԻՐ ՆԱՐՍԻՍԻԶՄԻՆ ԳԻՆԸ

Արդարութեան եւ խաղաղութեան մեծագոյն քարոզիչը, անշահախնդիր պաշտպանը՝ Քրիստոս, խաչուեցաւ յանուն մարդկութեան բարօրութեան, ի խնդիր իր սրբապան գաղափարներուն, համամարդկային գաղափարներուն:

Քսան դար ետք, պատմութիւնը ձեռով մը ինքզինք կը կրկնէ: Նապոլեոնի ծննդավայր Բեթլեհէմը այսօր դարձեալ արին կոչ յայ: Պաշարուած է Ս. Ծննդեան եկեղեցին, կիսաքանդուած է քաղաքը, «սահաբեկուած է» ամբողջ ժողովուրդը՝ առանց կրօնքի, ցեղի, սեռի, տարիքի խտրութեան:

Քրիստոս փութաց մարդկութեան օժանդակութեան, նոյն այս հողերուն վրայ, ի պահանջեալ հարկին հրաշքներով: Այսօր անոր հոգեւոր Ծառաները, իրենց կարգին, պատրաստ են շարունակելու իրենց Մեծ Առաջնորդին նուիրական առաքելութիւնը, պատրաստ են օժանդակութեան փութալու անկարներուն, անպատասպարներուն, վիրաւորներուն, սակայն իրենց դիմաց կը գտնեն «մարդկային պատ» մը՝ պինուած մինչեւ ակրաները, որ կ'արգիլէ Սուրբ Քաղաք մուտքը, կ'արգիլէ նուազագոյն օժանդակութիւն անգամ հասցնել մարդոց, պաղեստինցի ժողովուրդին:

Պարպապէս դերերու շրջում: Հոռուեցանք մերժեցին Քրիստոսի երկարած ձեռքերի ճիւղը եւ խաչեցին զայն: Այլ խօսքով՝ մերժեցին անոր խաղաղասիրութիւնը: Այսօր անոր սպառնալիցները (զէթ հրեաները այդպէս կը դաւանին) իրենք կը մերժեն Բեթլեհէմ մուտքը Քրիստոսի հետեւորդ հոգեւորականներու, որոնք նախանցեալ օր Երուսաղէմէն Սուրբ Քաղաք մեկնեցան ձեռքերի ճիւղը բարձրացուցած, նման Քրիստոսի, սակայն իսրայէլեան բանակի առաջին իսկ անցարգելը արգիլեց անոնց յառաջադրեցը, յայտնելով, թէ Սուրբ Քաղաքը պինուորական գօտի հռչակուած է:

Արդ, ո՞վ է խաղաղութիւնը մերժողը: Յստակ է, թէ Թէյ Ալի իր այս քայլով անգամ մը եւս կոչ գալ ապացուցելու, թէ լրիւ սուտ են ու մանաւանդ ի վտր՝ պաղեստինցի իսլամ ծայրայեղական-արմատական ծանօթացրելու քարոզչական իր բոլոր փորձերը: Այլ խօսքով՝ ինչպէ՞ս բացատրել քրիստոնէայ պետերու դէմ դրուած իսրայէլեան այս արգելքը: Սուրբ վայրերը ու անոր հոգեւորականները չյարգելով՝ սիոնական պետութիւնը փաստօրէն պատերազմ յայտարարած է ոչ միայն պաղեստինցիներուն կամ իսլամութեան, այլեւ բոլոր կրօններուն դէմ հաւասարապէս: Այլ խօսքով՝ «իրեան ու իրէութիւնը՝ ամէն բանէ վեր»: Սակայն իրեական այս ցեղապաշտութիւնը, սիոնական ծայրայաջտ քաղաքականութիւնը, շարունեան «ինքնավստահութիւնը» աշխարհ կը դիտէ ու կ'ընկալէ բոլորովին բացասական ակնոցով, հակակրօնութեամբ նոյնիսկ: Եւ ամբողջ աշխարհին ձեռնոց նետող, ինքզինք անձեռնմը-խելի խորհող գոռոզները, նարսիս - հիւանդները (Ներոն, Թալէթ, Ստալին, Հիթլեր - ինչպէ՞ս վերջակէտ դնել -) միշտ այ սուղ վճարած են իրենց պարտքը պատմութեան դատաստանին: Հետեւաբար բացառութիւն չի կրնար կազմել նաեւ սիոնականութիւնը եւ ուշ կամ կանոնի իր կարգին կը վճարէ, սո՛ւղ կը վճարէ, իր սնափառութեան գինը, որքա՞ն այ որ կանաչ լոյս ստացած ըլլայ այս կամ այն գերպետութենէն:

ՀՐԱԶ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՅԱՆԳՆԵՐԸ ՔՆՆԱԴԱՏՈՂ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՄԸ

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

Մ. Նահանգներ հետպիտէ կը բռնաբարեն եւ կ'անտեսեն ապահովութեան վերաբերող միջազգային կարեւոր համաձայնագիրներ՝ հետանալով օրէնքի իշխանութենէն եւ ուղղուելով ղէպի ուժի իշխանութիւն, կ'ըսէ երէկ իրապարակուած տեղեկագիր մը:

ՔԱՐԶԱՅԸ ԵՒ ՆԱԽԿԻՆ ԹԱԳԱՒՈՐԸ ԱՇԽԱՏԵԼՈՒ ՓՈՐՁ ՄԸ

ՆՈՐ ԳԻՐԲԵՐ

«ՀԱՅՐԵՆԻ ԶԱՒԱԽՔ»

Ջալալաբ... Անունը լսուած, բայց հայ ժողովուրդի կեանքէն հեռու մնացած, ուղն ու ծով հայ ազգին պատկանած հայախարհ մը, որ այսօր կու գայ ինքզինք ծանօթացնելու մեզի, ընտրուի, պատկանելի հատորով մը «Հայրենի Զաւախք»:

Հայաստանի խորհրդարանի վարչակարգի տարիներուն իսկ շատ քիչ բան լսուած է այս հայաշխարհին մասին, որուն ծոցէն ծնած են համբաւաւոր հայորդիներ, լուսաւոր դէմքեր, Համ Ծանօթացնող, Յովհաննէս Քաջազնունի, Ռուբէն Տէր Մինասեան, Ռուբէն Դարբինեան, կարտիստ Գրիգոր Պետրոս ժԵ. պատրիարք Աղաճանեան, Յակոբ Մանանդեան, Ստեփան Մալխասեան, Դերբինի Դանիելեան, Վահան Տէրեան, Վարդգէս Սուրենեան, Յակոբ Կոչոյեան, Վահրամ Գայֆէճեան, աշուղներ՝ Ջուլիա Լուսինէ, Զաքարեան եւ ուրիշներ:

Գիրքը լոյս տեսած հոգեւորականութեամբ Հայ Օգնութեան Միութեան կեդրոնական վարչութեան, հրատարակչութեամբ Հ. Յ. Լիբանանի կեդրոնական կոմիտէի պաշտօնաթերթ «Ազգակ»ի: Տպագրուած է Համազգայինի վահէ Աթեան տպարանի մէջ, 2002ի առաջին ամիսներուն: 479 էջերէ բաղկացած պատկերազարդ, ներկայանալի տպագրութեամբ ընթերցողին յանձնուած այս հատորը իրաւամբ արժէքաւոր է՝ իրեն Զաւախքը լաւագոյնս ծանօթացնող գիրքը:

Յաւակնութիւնը չունինք բնաւ արժեւորում մը կատարած ըլլալու, այլ պարզապէս կ'արձանագրենք ընթերցողի մեր տպաւորութիւնը՝ հատորէն, որ իր ամբողջութեամբ կը փոխանցէ այս գրկեալ ու Հայաստանէն մասնաւորապէս Հայաստանի հիւսիսային կողմը սփռուած հայ ժողովուրդի կեանքին զանազան երեսները:

Հատորը կը բացուի Վարանդ Փափագեանի «Մէկ Ազգ» խորագրուած յօդուածով, որ կարողանք վկայութիւններ, պատմական գիտելիքներու ուսումնասիրութիւններ, կը շնորհակալ խալթալաբի, Ախալցխայի եւ այլ գաւառներու կենսունակ ու մարտունակ նկարագիրը, ընթերցողը՝ «ման կու գայ» Զաւախքի ընթերցան գեղատեսիլ վայրերուն, լեռնային թէ՛ դաշտային, ջրառատ տարածութիւններուն, Կուր գետի մօտէն կ'անցնի, ու կը գարման հայ նոյն ատեն այսքան հայաշին հայրենի աշխարհին լքեալ իրողութեան, նոյնիսկ խորհրդարանի տարիներուն, վրաստանի ծայրամասին, «Աչքէ հեռու, սրտէ հեռու»...

Պատմաբաններ, ջալալաբեցիներ, նաեւ՝

«Ազգակ» օրաթերթի աշխատակից եւ խմբագիրներ (յատուկ առաքելութեամբ Զաւախք այցելած) գրած են երկեր, տպաւորութիւններ, անցեալի յուշեր, քարտէսներ, ծանօթագրութիւններ: Կը բաւականանանք նշելով անուանացանկը իրենց երկարաշունչ երկերով հանդէս եկած գրողներուն: Ռուբէն, Լէօ, Աշոտ Մելքոնեան, փրոֆ. Մ. Գ. Ղաֆազարեան, Վահան Մաղալեան, Սամուէլ Կարապետեան, Ռոստոմ, Արշակ Զամալեան, Արտաշէս Աբեղեան, Սերգէյ Շաքարեան, Ռիչարտ Կիրակոսեան, Նուշիկ Տէր Ղուկասեան, Եուրա Նաւոյեան, Հայկազուն Ալվերցեան, Սամուէլ Էլոյեան, Օ. Ս. Բելով, Է. տուարտ Ղազարեան, Ս. Ա. Միխայլով, Լէոնտի Մրովելի, Մովսէս Միրանի, Զաքար Քէշիշեան:

Այս անուանացանկէն կ'առանձնացնենք «Ազգակ»ի խմբագիրներէն Վիգէն Աւագեանի «Տանջուած ժողովուրդի մը չքնաղ հայրենիքը Զաւախք» խորագրով ընդարձակ վկայութիւնը, տպաւորութիւնները Զաւախք կատարած իր այցելութեան առիթով գրուած: Նոյնպէս՝ «Ազգակ»ի աշխատակիցներէն Շողիկ Ալըզեանի 70 էջերու վրայ արձանագրուած յուշագրական երկը, խորունկ գեղարվեստաբան, պատկերազարդ ոճով, ներկայանալի տպագրութեամբ ընթերցողին յանձնուած այս հատորը իրաւամբ արժէքաւոր է՝ իրեն Զաւախքը լաւագոյնս ծանօթացնող գիրքը:

Յաւակնութիւնը չունինք բնաւ արժեւորում մը կատարած ըլլալու, այլ պարզապէս կ'արձանագրենք ընթերցողի մեր տպաւորութիւնը՝ հատորէն, որ իր ամբողջութեամբ կը փոխանցէ այս գրկեալ ու Հայաստանէն մասնաւորապէս Հայաստանի հիւսիսային կողմը սփռուած հայ ժողովուրդի կեանքին զանազան երեսները:

Հատորը կը բացուի Վարանդ Փափագեանի «Մէկ Ազգ» խորագրուած յօդուածով, որ կարողանք վկայութիւններ, պատմական գիտելիքներու ուսումնասիրութիւններ, կը շնորհակալ խալթալաբի, Ախալցխայի եւ այլ գաւառներու կենսունակ ու մարտունակ նկարագիրը, ընթերցողը՝ «ման կու գայ» Զաւախքի ընթերցան գեղատեսիլ վայրերուն, լեռնային թէ՛ դաշտային, ջրառատ տարածութիւններուն, Կուր գետի մօտէն կ'անցնի, ու կը գարման հայ նոյն ատեն այսքան հայաշին հայրենի աշխարհին լքեալ իրողութեան, նոյնիսկ խորհրդարանի տարիներուն, վրաստանի ծայրամասին, «Աչքէ հեռու, սրտէ հեռու»...

Պատմաբաններ, ջալալաբեցիներ, նաեւ՝

«Ազգակ» օրաթերթի աշխատակից եւ խմբագիրներ (յատուկ առաքելութեամբ Զաւախք այցելած) գրած են երկեր, տպաւորութիւններ, անցեալի յուշեր, քարտէսներ, ծանօթագրութիւններ: Կը բաւականանանք նշելով անուանացանկը իրենց երկարաշունչ երկերով հանդէս եկած գրողներուն: Ռուբէն, Լէօ, Աշոտ Մելքոնեան, փրոֆ. Մ. Գ. Ղաֆազարեան, Վահան Մաղալեան, Սամուէլ Կարապետեան, Ռոստոմ, Արշակ Զամալեան, Արտաշէս Աբեղեան, Սերգէյ Շաքարեան, Ռիչարտ Կիրակոսեան, Նուշիկ Տէր Ղուկասեան, Եուրա Նաւոյեան, Հայկազուն Ալվերցեան, Սամուէլ Էլոյեան, Օ. Ս. Բելով, Է. տուարտ Ղազարեան, Ս. Ա. Միխայլով, Լէոնտի Մրովելի, Մովսէս Միրանի, Զաքար Քէշիշեան:

Այս անուանացանկէն կ'առանձնացնենք «Ազգակ»ի խմբագիրներէն Վիգէն Աւագեանի «Տանջուած ժողովուրդի մը չքնաղ հայրենիքը Զաւախք» խորագրով ընդարձակ վկայութիւնը, տպաւորութիւնները Զաւախք կատարած իր այցելութեան առիթով գրուած: Նոյնպէս՝ «Ազգակ»ի աշխատակիցներէն Շողիկ Ալըզեանի 70 էջերու վրայ արձանագրուած յուշագրական երկը, խորունկ գեղարվեստաբան, պատկերազարդ ոճով, ներկայանալի տպագրութեամբ ընթերցողին յանձնուած այս հատորը իրաւամբ արժէքաւոր է՝ իրեն Զաւախքը լաւագոյնս ծանօթացնող գիրքը:

Յաւակնութիւնը չունինք բնաւ արժեւորում մը կատարած ըլլալու, այլ պարզապէս կ'արձանագրենք ընթերցողի մեր տպաւորութիւնը՝ հատորէն, որ իր ամբողջութեամբ կը փոխանցէ այս գրկեալ ու Հայաստանէն մասնաւորապէս Հայաստանի հիւսիսային կողմը սփռուած հայ ժողովուրդի կեանքին զանազան երեսները:

Հատորը կը բացուի Վարանդ Փափագեանի «Մէկ Ազգ» խորագրուած յօդուածով, որ կարողանք վկայութիւններ, պատմական գիտելիքներու ուսումնասիրութիւններ, կը շնորհակալ խալթալաբի, Ախալցխայի եւ այլ գաւառներու կենսունակ ու մարտունակ նկարագիրը, ընթերցողը՝ «ման կու գայ» Զաւախքի ընթերցան գեղատեսիլ վայրերուն, լեռնային թէ՛ դաշտային, ջրառատ տարածութիւններուն, Կուր գետի մօտէն կ'անցնի, ու կը գարման հայ նոյն ատեն այսքան հայաշին հայրենի աշխարհին լքեալ իրողութեան, նոյնիսկ խորհրդարանի տարիներուն, վրաստանի ծայրամասին, «Աչքէ հեռու, սրտէ հեռու»...

Պատմաբաններ, ջալալաբեցիներ, նաեւ՝

ՏԵՍԱԿԵՏ

ԱՌԱՆՁՆԱՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆ

Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը, իր հիմնադրութեան առաջին օրերէն, էական եղած է գործի կուսակցութիւն եւ հայ ժողովուրդին ու անոր հայրենիքին շուրջ ստեղծուած աշխարհաքաղաքական պայմաններուն պատճառով, կուսակցութեան անդամները ամբողջութեամբ կլանուած եղած են զաշնակցական գործով, իսկ գաղափարական ու տեսական մտամարզանքները անոնց համար ստացած են երկրորդական կարեւորութիւն: Անոնք յաճախ պարտադրուած եղած են (ժամանակի դաժան պայմաններուն արժանի արժանիքով լոյսին տակ) իրենց գրիչը շարժել պարզապէս հայ իրականութեան մէջ ներկայացնելու համար անկախ մտածողութիւնը, մանաւանդ այն ժամանակ, երբ Հայաստան կը գտնուէր համայնավարական ամբողջատիրական գաղափարաստութիւնը կիրարկող իշխանութիւններու տիրապետութեան տակ:

Սակայն հակառակ այս դաժան պայմաններուն, Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը միշտ ալ առիթը ունեցած է այժմեականացնելու իր գաղափարական հասկացողութիւնները: Առողջ կամայնութեամբ մէջ իրենց շինիչ գործը շարունակելու տոկոսներով եւ քարացած գաղափարաստութիւններով: Անոնք մնացուն կերպով կարիքը ունին յստակեցնելու իրենց գաղափարական հասկացողութիւնները:

Եւ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը ալ բացառութիւն չէր կրնար ըլլալ այս իմաստով: Արդէն Հ. Յ. Դ. Ա. Ընդհանուր ժողովէն, ուր նաեւ որդեգրուեցաւ կուսակցութեան առաջին ծրագիրը, Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը նախանձախնդիր եղած է գաղափարական եւ տեսական հարցերուն չմտնելու քարացած սկզբունքներու հասկացողութեամբ, եւ այս մտայնութիւնը Հ. Յ. Դաշնակցութեան համար այլեւս դարձած է աւանդութիւն:

Այս մտայնութեամբ եւ հասկացողութեամբ պատմութեան փապուղիներէն անցնելու աւելի քան անհրաժեշտութիւն մըն էր: Հայ ժողովուրդը կ'ապրէր 6 դարերու ստրկութեան ճիւղներուն մէջ, կը գտնուէր ընկերային եւ տնտեսական բաւական ծանր պայմաններու տակ, ստրկամտութիւնը եւ յայասիրութիւնը իրենց աւերները կը գործէին ժողովուրդի հոգեբանութեան վրայ: Այս մթնոլորտին մէջ, կարելի չէր երեւակայել, որ Հայաստանի տարածքին եւ հայ ընկերութեան մէջ եւրոպական յառաջադեմ գաղափարներ գործադրութեան դրուէին առանց նկատի առնելու հայկական իրականութեան առանձնայատկութիւնները:

Հ. Յ. Դաշնակցութեան գաղափարական վատակից հիմնական նուաճումներէն մէկը իր գաղափարաստութեան պատշաճեցումն էր ազգային իրականութեան: Այս մէկը հայ ժողովուրդի ազգային առանձնայատկութիւններէն մէկն է: Մենք հեթանոսական շրջանին ունեցած ենք աստուածներու մեծ պնդումը մը. այդ աստուածներուն մեծամասնութիւնը Հայաստան թափանցած են հարեւան երկիրներէն, բայց մենք զանոնք հայացուցած ենք՝ անոնց վրայ դրոշմելով մեր ինքնուրոյն ազգային կնիքը: Նոյնը եղած է քրիստոնէութեան պարագային. այսօր մեր ազգային կեանքին մէջ հիմնական դերակատարութիւն ունի հայ եկեղեցին՝ իր նուիրապետական աթոռներով, եւ եկեղեցիի գոյութիւնը ինքնին ցոյց կու տայ հայ ժողովուրդի մնացուն ձգտումը անկախութեան եւ ինքնուրոյն ըլլալու երեւոյթին:

Հայութիւնը փոխ առած է շատ արժեքներ, գորս իր արժեքային համակարգի բովէն անցնելէ ետք, հայացուցած է զանոնք:

Տարբեր իր կրնար ըլլալ քաղաքական գաղափարաստութիւններու պարզապէս: Ընկերավարութիւնը եւ ժողովրդավարութիւնը մտան մեր ընկերութեան մէջ, սակայն պատշաճեցուեցան այդ ընկերութեան պահանջներու եւ կարիքներուն:

Ահաւասիկ հայ ժողովուրդի առանձնայատկութիւններէն մէկը, որով անկոչուած է հարստացնելու մարդկային քաղաքակրթութիւնը:

ԺԱԲ ՅԱԿՈՒԵԱՆ

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՀԵՌԱԶԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«ԱԶԳԱԿ»-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274:

ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՎ ԴԵՏԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻ ԴԱՐԱՔԱՂ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԵՏԱԶԳՈՒԻ

Եւրոպական խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովի ղեկավար յանձնարարական (Հայաստանի եւ Ազգայնական գեկուցողները), նախական համաձայնութեան մը համաձայն, 8 Ապրիլին պիտի այցելէին Հայաստան եւ Ազգայնական, ապա պիտի հանդիպէին Հայաստանի մէջ Եւ միասին մեկնէին Լեռնային Ղարաբաղ:

Այս առնչութեամբ, սակայն, Հայաստանի Ազգային ժողովի արտաքին յարաբերութիւններու յանձնարարական նախագահ Յովհաննէս Յովհաննիսեան տեղեկացուց, որ ազգայնական կողմը ներքին քաղաքական խնդիրները պատճառաբանելով, յետաձգած է այցելութեան թուականը:

Յ. Յովհաննիսեան նշեց, որ վերջերս Ս. Փեթերսպուրտի մէջ կայացած Եւրոպական խորհուրդի խորհրդարանական վեհաժողովի Բիւրոյի, ապա մնացուն յանձնարարական նիստերուն քննարկուած է հարցը եւ առաջարկուած է, որ ղեկավար յանձնարարական Հայաստանի գեկուցողները այցելեն Հայաստան, իսկ միացեալ այցելութիւնը Լեռնային Ղարաբաղ յետաձգելի միջոցաւ Մայիս:

ԱՇՈՏ ՄԱԼԱՔԵԱՆԻ ԱՆՈՒՆՈՎ ՀՐԱՊԱՐԱԿՄԱՐՍԷՅԻ ՄԷՋ

«Յառաջ» օրաթերթը կը յայտնէ, որ Մարտի քաղաքապետարանը 11 Մարտի իր նիստին փողոցներու անուանումի յանձնարարական առաջարկով միաձայնութեամբ որոշում տուած է Մարտի 12րդ քաղաքային վերանորոգման ընթացքի մէջ եղող տարածութիւնը վերածել հրապարակի, եւ զայն անուանել Աշոտ Մալաքեանի անունով:

Հրապարակը կը գտնուի Պօմոնի եւ Սէն-Պարմապի թաղամասերուն մէջ, 24 Ապրիլ 1915ի փողոցին սկիզբը, ուր 1985ին կասթոն Տըֆէռ յուշաքար մը գետեղած էր՝ նուիրուած Հայկական Յեղուսպանութեան զոհերուն: Աշխատանքներու աւարտին յուշաքարի փոխարէն պիտի գետեղուի յուշարձան մը:

Մարտի քաղաքապետ Ժան Գլոտ Կօտէն Հանրի վերնէջի մահուան օրը յայտարարած էր, թէ անոր անունը պէտք է արձանագրուի Մարտի պատմութեան մէջ, փողոցի մը կամ հրապարակի մը վրայ:

ԺՈՂՈՎՈՒՐԳԵՆ ԾԵԱԾ ՈՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԳԻՆ ԾԱՌԱՅԵԼՈՒ ԿՈՉՈՒԱԾ Լ. Օ. ԽԱԶՐԸ ԻՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԳԻՆ ԱՌՕՐԵԱՅ ԳԺՈՒԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԴԻՄԱԳՐԱԿԵԼՈՎ ԿԸ ՉԳՏԻ ԱՆՈՐ ԱՊԱԳԱՅԻ ԲԱՐՕՐՈՒԹԵԱՆ:

Միջապալիս Բաղաբակաւ Կեանք

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ, ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Միջին Արեւելքի եւ մասնաւորաբար պաղեստինեան շրջաններու մէջ տիրող կացութիւնը վերջերս գրաւած է համայն աշխարհի ոչ միայն քաղաքական շրջանակներու, այլ նաեւ ժողովրդային խաւերու ու շարժումներու կեդրոնը, երբ ուղղակի արեւելեան եւ տնտեսական կարեւոր նշանակութիւն ունեցող այս շրջանը արեւմտահայաստանեան թատերաբեմ դարձած է, իբրեւ արդիւնք իսրայէլեան բանակին կողմէ շղթայազերծուած յարձակումներու եւ Պաղեստինի ղեկավար Եսսէր Արաֆատի ամբողջական մեկուսացումին:

Դեռ քանի մը օր առաջ յոյսեր կային, որ Ճորճ Պուշ-քին վարչակազմը կարեւոր նախաձեռնութեամբ պիտի վերակենդանացնէ իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոնի ծայրայեղական կեցուածքներուն պատճառով կանգ առած խաղաղութեան բանակցութիւնները: Առ երեւոյթ, Պուշքին վարչակազմը, փոխ նախագահ Տիք Չէյնիի բարձր մակարդակով, ձեռնամուկ եղաւ այդ նպատակին իրականացման: Մեկնելով նաեւ Պուշքինի նախընտրական ելոյթներէն, կը թուէր, թէ 1991 թուականի Ծոցի պատերազմի աւանդին վրայ, Մ. Նահանգներու նոր վարչակազմը համեմատաբար աւելի հաւասարակշռուած դեր կ'ընայ խաղալ արաբ-իսրայէլեան հակամարտութեան մէջ, նկատի ունենալով վարչակազմի կարեւոր դէմքերուն եւ Ծոցի երկիրներուն միջեւ առկա սերտ ու վաղեմի կապերը:

Փաստօրէն, Սեպտեմբեր 11ի ոճրային ահաբեկչութենէն ետք, նախագահ Պուշքին վարչակազմը բազմաթիւ առիթներով փորձեց յաղթահարել այդ արաբին կրօնական կամ արաբական գունաւորում տալու մօտեցումները, որպէսզի հնարաւոր ըլլայ յայտարարուած հակահարձակումն ապաքարին շուրջ ամէնէն լայն համախմբումը ստեղծել: Պէտք է ըսել, որ այդ ուղղութեամբ ամերիկեան արտաքին քաղաքականութիւնը կրցաւ յաջողութեամբ հասնիլ, նոյնիսկ տեղի չտալով ներքին կամ արտաքին այն ճնշումներուն դիմաց, որոնք կը փորձէին ահաբեկչութիւնը իսլամացընել կամ արաբականացնել:

Սակայն, ըստ երեւոյթի, նոյնիսկ 1991 թուականի Ծոցի պատերազմին աւանդն էր, որ թույլ չտուաւ այդ յաջողութեան պահպանման, երբ Մ. Նահանգներ փորձեցին հակահարձակումն ապաքարի աշխարհի վրայ կազմաւորուած արեւելեան ու համախմբումը շահագործել հին հաշիւներ մաքրելու եւ քաղաքական հայեարհանքներ ուղղելու դէպքի «չարիքի առանցք» իրաք, եւ այլն: Միացեալ Նահանգներու կողմէ նպատակակէտային այս շեղումը համաձայնութեան չարժանացաւ նախ եւ առաջ Միացեալ Նահանգներու կարեւոր դաշնակիցներէն մէկուն՝ Թուրքիոյ կողմէ: Երազիրին մեծ վերապահութեամբ մօտեցան արաբական աշխարհի Մ. Նահանգներու դաշնակիցները: Այս անհամաձայնութիւնը հարթելու առաքելութեամբ էր, որ Չէյնիի ճամբայ ելաւ եւ փորձեց աշխարհին, բայց առաջին հերթին իր դաշնակիցներուն համոզել, որ իրաք վտանգ կը սպառնայ իր հարեաններուն:

Իրաքի դրացիներէն՝ Սուրիա եւ Իրան շատ յստակ դիրքորոշումներ ունին եւ նոյնիսկ տեղ չունէին Չէյնիի առաքելութեան մէջ, որովհետեւ զիրենք համոզելու եւ Մ. Նահանգներու քաղաքականութեան սպիտակ լծելը անյոյս էր: Թուրքիա բազմիցս յայտարարած էր, թէ ինք դէմ է Իրաքին վրայ զինուորական որեւէ յարձակումի, որովհետեւ ինք տնտեսական վնասներ պիտի կրէ նման յարձակումի մը պարագային: Յորդանան գոհ չձգեց այցելու ամերիկացի բարձրաստիճան պաշտօնեան եւ բացէ ի բաց յայտարարեց, թէ ինք կողմնակից չէ Իրաքը հարուածելու ծրագրին: Կը մնային Իրաքի երկու զբաղիները՝ Սէւտական Արաբիան եւ Իրաքի ներխուժման գոհ չզարած Գուէլթը, որոնք ըստ երեւոյթի համոզող չզգաւ ամերիկեան հիմնաւորումները: Չէյնիի ղեկավարութեան առաջին զբաղիները եւ արաբական աշխարհին ուղղուած գայրոյթի առաջին արտապայտութիւնը եղաւ այն, որ այն իսրայէլ կատարած այցելութեան երկրորդ մեթոդը հանդիպել պաղեստինցի առաջնորդ Եսսէր Արաֆատի հետ:

Պէտք է մէջ գումարուած արաբական վեհաժողովի դէպքերու զարգացման նոր առիթ մըն էր: Հաւանական վեհաժողովի ընդհանուր միջնորդ մշտնապատի կարգ մը երեւոյթներուն, արաբ ղեկավարները յաջողեցան քաղաքական միացեալ բանաձեւով մը դուրս գալ, եւ որդեգրել Սէւտական Արաբիոյ իշխանին խաղաղասիրական առաջարկը եւ կարեւոր քայլ մը առնել: Դէպի փոխ զինուորային տարբերակ մը: Զարմանք կրնայ պատճառել արաբական այս խաղաղասիրական նախաձեռնութեան Իսրայէլի կողմէ տրուած պատասխանը: Բայց պէտք չէ մոռնալ նոյն վեհաժողովին ընթացքին, եւ այն ալ Սուրիոյ միջնորդութեամբ, տեղի ունեցած Իրաք-Գուէլթ կիսամերձեցումը, որ միանգամընդմիջ չհիմնադրուել կ'ընէր ամերիկեան այն պնդումները, թէ Իրաք վտանգ կը սպառնայ իր դրացիներուն: Փաստօրէն, Իրաքի ներխուժման գլխաւոր գոհը հանդիսացող Գուէլթ իր կիսամերձեցումով կ'ընդունէր, որ այլեւս Իրաք վտանգ չէ իրեն համար ու յաջորդ օրն իսկ զգալիորէն մեղմացաւ քուէլթեան մամուլի հակաիրաքեան ոճը: Ինչպէս Չէյնիի շրջապատին զայրոյթը թիրախ կ'ընտանէր արաբական աշխարհի կեդրոնական հարցը հանդիսացող պաղեստինեան հարցին խորհրդանիշը Արաֆատ, այս անգամ եւս Միացեալ Նահանգներու պահանջներուն չանսալու հետեւանքները կը կրէին պաղեստինցիները, իրենց առաջնորդով, իշխանութեամբ եւ ժողովուրդով: Այս հանգրուանի հետեւանքները այնքան ծանր են, որ 1996 թուականին Իս-

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՀԱԲԵԿԶՈՒԹԻՒՆԸ

Ստորեւ տրուած յօդուածը գրած է Իրեայ ընդդիմադիր Լեւ Կրիմպըրկ: Յօդուածին մէջ ան խստօրէն կը դատապարտուի Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոնը եւ պաղեստինցիներու դէմ Իսրայէլի գործած արարքները յանդուրդն կը նկատու պետական ահաբեկչութիւն:

Յօդուածը 1 Ապրիլին լոյս տեսած է «Թիքու» պարբերաթերթին մէջ:

Ի՞նչ է տարբերութիւնը պետական ահաբեկչութեան եւ ահաբեկչական անհատական արարքներուն միջեւ: Եթէ հասկնանք այս տարբերութիւնը, կը հասկնանք նաեւ Միջին Արեւելքի մէջ ամերիկեան քաղաքականութեան վատութիւնը եւ զաւրիք աղէտները: Երբ Եսսէր Արաֆատ իսրայէլեան բռնազրաման ուժերուն կողմէ իր գրասենեակներուն մէջ պաշարուեցաւ եւ պատանդ դարձաւ, ան շարունակ ճնշուեցաւ ահաբեկչութիւնը դատապարտելու եւ անոր դէմ պայքարելու համար: Իսրայէլի պետական ահաբեկչութիւնը Միացեալ Նահանգներու պաշտօնատարներուն կողմէ կը ներկայացուի իբրեւ «ինքնապաշտպանութիւն», մինչ անհատական անձնասպանութիւն գործողները կը կոչուին «ահաբեկիչներ»:

Միակ «փոքր» տարբերութիւնը այն է, թէ իսրայէլեան բռնազրամանը ուղղակիորէն Արիէլ Շարոնի, Պենիամին Պընի արարքները կը գործուին յուսահատ անհատներու կողմէ՝ ընդհանրապէս հակառակ Արաֆատի փափաքին: Արաֆատի կրակմարի գորակցութիւնը յայտնելէն եւ հետեւներուն բարի գտնելի մաղթելէն ժամ մը ետք, անձնասպանական գործողութիւն կատարող մը ինքզինքը պայթեցնեց Նեթանիա քաղաքի պաշտպանի մը մէջ, սպաննելով 22 անմեղ հրեաներ, որոնք գատիկ կը տօնէին: Այս արարքին պատասխանատու նկատուեցաւ Արաֆատը եւ իսրայէլեան պաշտպանութեան Պերքին ուժերու յարձակողական արդարացուեցաւ այս ամբաստանութեամբ:

Յամենայնդէպս, իսրայէլեան պատերազմական ոճիրներու Շարոնի պատասխանատուութեան մը եւ բռնազր-

Իսրայէլեան հրասայլ մը Բեթղեեմի մէջ կը ձգնէ պաղեստինցիի մը ինքնաշարժը:

թիւնը ամբողջովին կ'անտեսուի: Ո՞վ պէտք է ձեռք բախտուի մօտաւորապէս 100 պաղեստինցի թիրախներու սպանութեան համար: Ո՞վ պիտի բռնաբարկուի աւելի քան 120 պաղեստինցի բժիշկներու մահուան համար:

Ո՞վ պիտի դատուի վերջին 18 ամիսներուն աւելի քան 1200 պաղեստինցիներու մահուան եւ աւելի քան 3 միլիոն քաղաքացիներու հաւաքական պատմութեան համար: Եւ ո՞վ միջազգային դատական ատեան պիտի կանչուի պաղեստինեան բռնազրամանը հողերու վրայ անօրէն ձեռով հատատուելու եւ աւելի քան 35 տարի ՄԱԿի օրէնքներուն չենթարկուելու համար:

Անձնասպանական գործողութիւնները չեն կրնար բաղդատուիլ այն պետական ահաբեկչութեան հետ, գոր կը գործինք իսրայէլի կառավարութիւնը: Առաջինը յուսահատութեան անհատական արարքներն են ժողովուրդի մը, որ ոչ մէկ ապագայ կը տեսնէ եւ լայնօրէն անտեսուած է անարդար եւ խեղափոխութեամբ միջազգային հանրային կարծիքի մը կողմէ:

Վերջինը աշխարհի միակ գերագանց ուժին կողմէ լաւապէս գինուած, ֆինանսաւորուած եւ հովանաւորուած պետութեան մը եւ բռնազր-

ՇԱՐՈՆ ԱՆԽՏՐԱԿԱՆ Է (ՆԱԵՒ ՕՏԱՐԱՄԱՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԼՐԱԳՈՐՈՆԵՐՈՒ ԸԱՆՂԵՊ)

Խաղաղութեան գորակից եօթը օտարահպատակներ եւ պաղեստինցի նկարիչ մը վիրաւորուեցան Երկուշաբթի օր, երբ իսրայէլացի զինուոր մը կրակ բացաւ անոնց ուղղութեամբ: Դէպքը պատահեցաւ, երբ պաղեստինցի եւ օտար մօտ 100 ցուցարարներ բողոքի արշաւ մը կը կատարէին Այսրյորդանանի Պէյթ Փալաքաքին մէջ, «խաղաղութիւն կ'ուզենք. ո՛չ պատերազմին» կոչներով: Մինչ անոնք կը մօտենային իսրայէլեան զինուորական փոխադրակառքի մը, իսրայէլացի զինուոր մը դէպի գետին կրակ բացաւ անոնց ուղղութեամբ:

Պաղեստինեան բժշկական աղբիւրներ յայտնեցին, որ վիրաւորուած 7 օտարահպատակներու շարքին են երկու ամերիկացիներ, երկու բրիտանացիներ, աստորայիացի մը, ֆրանսացի մը եւ ճափոնցի մը: Վիրաւորուած պաղեստինցին «Ասոշիէյթըտ Փրես» գործակալութեան համար կը նկարահանէր քայլարշաւը: Իսրայէլացի զինուոր մը հարուածեց նաեւ «Ռոյթթըրը» Նկարիչը, որ նշեալ գործակալութեան համար կը նկարէր բողոքի ցոյցը, չվիրաւորուեցաւ: «Ռոյթթըրը» այս գծով բողոք ներկայացուց իսրայէլեան բանակին:

Պէյթ Փալաքին հիւանդանոցին տնօրէնը՝ Փիթըր Գուլմի յայտնեց, որ կին մը վիրաւորական գործողութեան կ'ենթարկուի անոր մարմնէն դուրս բերելու համար փամփուշտի կտորներ:

Պէյթ Փալաքին ակնատես, մու, որ ինքզինք միայն իբրեւ Ֆուստ ներկայացուց, ըսաւ. «Մենք պարզապէս կը տողանցէինք հրասայլերուն մօտէն, երբ հետուէն սկսան իսկական փամփուշտով կրակ բանալ մեր ուղղութեամբ, Իսրայէլեան բանակը յայտնեց, որ քննութիւն բացած է դէպքին շուրջ: Բանակը նաեւ արգիլած էր մօտ 50 օտարահպատակներ, մեծամասնութեամբ իտալացիներ, Ռամալլա մուտք գործելէ: Անոնք պիտի ուղղուէին Եսսէր Արաֆատի կեդրոնատեղին՝ միանալու համար հոն գտնուող օտարահպատակներուն:

Կամայական իր միջոցառումներու շարքին, իսրայէլեան բանակը շաբաթավերջին անվաւեր նկատեց «Ալլու Տալի» հեռուեստիլի կայանի երկու թղթակիցներուն արտօնագիրները եւ սպանաց գետակահեռուայնուրմ կատարել «Սի. ԷՃ. ԷՃ.» եւ «Պի. Սի.» կայաններուն դէմ՝ Ռամալլային սփռուող հաղորդումները կասեցնելու բանակի հրահանգներուն չենթարկուելու համար:

Իսրայէլեան կառավարութեան մամուլը գրասենեակը հաղորդագրութեամբ մը յայտնեց, թէ թղթակիցները Լէյլա Աուտէի եւ Պասամ Ազաուէի թղթակիցի արտօնագիրները ջնջուած են, որովհետեւ «Ալլու Տալի» կայանը Մարտ 31ին սփռած է հաղորդում մը, ուր կ'ըսուի, թէ իսրայէլեան բանակը մասնապատիժի ենթարկած է խումը մը երիտասարդ պաղեստինցիներ: «Արբանեակային կայանի աշխատակիցները որոշատենէ ի վեր հակաիսրայէլեան բռնա քարոզչութիւն կը կատարեն օգտագործելով պատերազմական ոճ եւ տրամադրութիւն, ինչ որ ղեգահանք կը բարձրացնէ արաբական աշխարհին մէջը», նշած էր հաղորդագրութիւնը, աւելցնելով, որ կայանը «բացարձակ անտեսում» կը ցուցաբերէ իսրայէլեան զինուորական գրաքննութեան օրէնքներուն հանդէպ:

Պաղեստինցիները կ'ըսեն, որ 22 պաղեստինցի ոստիկաններ, երբ դուրս եկած են իրենց ապաստանարաններէն՝ յանձնուելու համար զիրենք պաշարող իսրայէլացիներուն, իսրայէլացի զինուորները կրակած են սպանած են 5 ոստիկան: Իսրայէլացիները կ'ըսեն, թէ երկու կողմերէն հրացանաձգութիւն տեղի ունեցած էր:

Միւս կողմէ, նոյնանման հաղորդագրութեամբ մը իսրայէլեան կառավարութիւնը տեղեկացուց, որ գրաւոր բողոք ներկայացուցած է «Սի. ԷՃ. ԷՃ.» եւ «ԷՃ. Պի. Սի.» կայաններուն, որոնց թղթակիցները շարունակած են հաղորդումներ կատարել Ռամալլային, հակառակ անոր որ բանակը Ռամալլան «զինուորական փակ շրջան» յայտարարած է:

«Եթէ անոնք շարունակեն ոտնակոխել իսրայէլեան օրէնքը, իսրայէլի պետութիւնը պիտի ստիպուի դիմել օրէնքի պարտադրած քայլերուն», ըսաւ իսրայէլեան հաղորդագրութիւնը:

Նիւ Եորքի մէջ, Լրագրողներու Պաշտպանութեան Կոմիտէն իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոնի յղեց բողոքի նամակ մը, ուր նշեց, թէ իսրայէլ պարտաւոր է արտօնել լրագրողներուն ազատօրէն գործել Այսրյորդանանի մէջ:

Իր կարգին, Պրեքսէյլի մէջ հաստատուած Լրագրողներու Միջազգային Համադաշնակցութիւնը քննադատեց իսրայէլը որոշ շրջաններ լրագրողներու մուտքը արգիլելուն համար: «Գրաքննութիւնը խաղաղութիւն պիտի չբերէ, այլ՝ միայն ստիպութիւն տարածանութիւն եւ սարսափ», հաստատեց Լ. Մ. Համադաշնակցութիւնը:

«ՌՈՅԹԸՐԸ», «ԱՍՈՇԻԷՅԹԸՏ ՓՐԵՍ»

ԲԱՅՈՒՄԱՐ

Օրը օր աւելի մտահոգիչ դարձնող Միջին Արեւելքի քաղաքական վերջին զարգացումներուն վրայ յաւելեալ լոյս ստիպու համար, բացառաբար, Եայ Դասիկ այսօրուան էջը կը փոխարինենք միջազգային քաղաքական էջով եւ զայն կը յստակացնէք պաղեստինցիներու դէմ իսրայէլի շղթայազերծած արիւնակի պատերազմին:

«Ա.»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅ ԵԿԵՂԵՅՈՅ
ՀԱՍՏԱՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ
ՄԵՌՈՒԹԻՒՆ (ՀԵՀՈՍ)

ԴԱՍԱՆՕՍՈՒԹԻՒՆ

«The Mechanics of Motion Picture Industry»

Կը ներկայացնէ՝
ՊՐՆ. ՆԻԿՈԼ ՊԵՂՃԵԱՆ
(Բեմադրիչ եւ Future պատկերասփիւռի կայանի ֆիլմերու ցուցադրութեան բաժնի տնօրէն)

Տեղի կ'ունենայ Չարաթ, 6 Ապրիլ 2002ի երեկոյեան ժամը 6:30ին, ՀԵՀՈՍի կեդրոնատեղիին մէջ, Կաթողիկոսարան, Աթիլիա:

ՀԱՄԲԻԿ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆԻ ՀԱՍՏԵՆ

HAMPIG SASSOUNIAN
CSP - L.A.C. B - 5 - 131 44750
60-TH ST. WEST LANCASTER,
CA, 93536 — USA

7րդ Արուեստ

ԲԵՄԱՀԱՐԹԱԿԻ ԵՒ ՄԵԾ ՊԱՍՏԱՌԻ ՄԻՋԵՒ

Թատերական-ցած երաժշտական ներկայացումները վարժուած եւ վիտեո-քլիփներով մեծ յաջողութիւններ արձանագրած փոփ երգիչները իրենց համար դերասանութիւնը կրնայ այդքան ալ դիւրին ասպարէզ մը չլայ: Այս կը վկայեն վերջին շրջանին երգարուեստի աստղերու ժապաւէտներուն ձայնագրութիւնները:

Մշտնի Մուրի «Է ուղը թու ռիմեյքը» եւ Ալիս Եազի «Բուրն աֆ տը տէմնտ» (վերջինին աստղը 2001ի Օգոստոսին զոհ գնաց օդանաւի ար-իրենց հանդիսատեսներուն մեծ բազմութեան եւ ծախսալից ծանուցումներուն արշաւին, չեն յաջողած արահովել եւ կամ պահել տոմսակներու վաճառքի առաջնակարգ դիրքերը: Նոյնը կարելի է ըսել «Օն տը լայն» ժապաւէտին համար, որ մեծ պատահաբար ընդունուած ժողովրդականութիւն վայելած է:

«Հարժապատկերի դէմ ոճի» չլուսահատեցուց փոփ աստղերուն ժողովրդականութեան միջոցով մեծ շահեր ապահովելու ձգտող արտադրիչները: Չլուսահատեցուցաւ նաեւ երգչուհին, որ իր դերասանական փորձերը պիտի շարունակէ «Ուայզ կըրըզ» եւ «Սուրիթ սայընս» ժապաւէտներով:

Մեծի Մուրի՝ «Է ուղը թու ռիմեյքը»ի մէջ

փնտռեն եկամտուի այլ աղբիւրներ: «Ժամանակակից արուեստագէտները վարժ են վիտեո-քլիփներու մէջ ելոյթներ ունենալու: Այսօրուան երգիչին ասպարէզը աւելի քան երբեք դարձած է տեսողական», կ'ըսէ «Ռեզորտինկ Ինտասթրի Էստիէյշն» աֆ Ամերիկան Նախագահ՝ Հիլըրի Ռոսըն: Ան այս իրողութեան կը վերագրէ երգիչներուն դերասանական ասպարէզ դիւրին անցումը: «Իրենց ասպարէզին ամբողջ տեսողութեան երգիչները ի մտի ունին դերասանութիւնը: Եւ երբ առիթ ներկայանայ, անմիջապէս կ'օգտագործեն զայն», կ'ըսէ ան: Ինչ կը վերաբերի ժապաւէտներուն յաջողութեան կամ ձախողութեան, Հ. Ռոսընի համաձայն՝ աստղ

առանձինն պատասխանատու չէ տոմսակներու վաճառքի ցուցակին մէջ ժապաւէտին արձանագրած դիրքին: «Այդ չինչանակեք, թէ անոնք տաղանդ չունին կամ սխալ քայլի դիմած են», կ'աւելցնէ ան:

Դերասանական ասպարէզը երգիչներուն համար դարձած է ապագային անգործութենէ խուսափելու միջոց, իսկ փոփ աստղերով ժապաւէտներու արտադրիչներուն համար՝ բախտաւար: Անոնցմէ ոմանք սկսած են անդրադառնալ, թէ մարզի մը մէջ արդէ իսկ հոշակաւոր աստղեր, երբ այլ մարզ մը «փոխադրուին», պայման չէ որ անոնց երկընկրտները մեծ գանգըլածներով հետեւին իրենց:

Պրիթնի Սփիրզ՝ «Քրոստոս»ի մէջ

աստղերէն Ալիս Եազի, Անցեալ տարի փոփ Պրիթնի Սփիրզ եւ Մէնսի Մուր: Ժապաւէտները ունին նաեւ հասարակաց այլ կէտ մը: Պրիթնի Սփիրզի «Քրոստոս»ը,

Անցեալ տարի փոփ երգչուհի Մուրի «Է ուղը թու ռիմեյքը» ժապաւէտին ձայնագրութիւնը (շարժապատկերի քննադատ մը նոյնիսկ զայն որակեց

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԺԱՊԱԻԿՆԵՐ

Հայկական շարժապատկերի աշխարհին իրագործումները են Ուրուիւնները ներկայացնելու մեր անդրադարձներուն մէջ պիտի փորձենք զանոնք չբաղդատել արեւմտեան եւ յատկապէս ամերիկեան արտադրութիւններու հետ, այլ՝ անոց մօտեցնալ իրեն հայկական շարժապատկերի արուեստը ճիշտացնող եւ հետագայի միջազգային չափանիշներով իրագործումներու ձամբայ բացող գործեր:

Պարոնուհի Էարոլայն Էնջու

Վերջին ամիսներուն պատրաստութեան ընթացքի մէջ են կամ արդէն պատրաստուած են վաւերագրական շարժապատկերներ, որոնցմէ կ'արժէ նշել քանի մը հատը: Այսպէս, արդէն իսկ աւարտած է «Լէյտի Բոքս» գեղարուեստական շարժապատկերները՝ պատրաստուած «Երեւան Ծարժապատկերի Սթիւտիո»ին կողմէ: Տիրաւոր Իւզմարտեանի, Ժիրայր Աւետիսեանի եւ Ռենալ Միրզոյեանի ընթացած այս ժապաւէտը հանգամանորէն կը ներկայացնէ 1991-2001 տարիներուն պարտուհի Քարոլայն Բոքսի հայանպաստ գործունէութիւնը:

Պատրաստութեան ընթացքի մէջ եղող վաւերագրական ժապաւէտներէն նշենք Հայաստանի վաստակաւոր բեմադրիչներէն խորհն Արարհամեանի խոր վիրապի նուիրուած ժապաւէտը:

Հետաքրքրական այլ պատրաստութիւն մը կը թըլի Քրոնապիլի բեմադրիչ Մաթիէ Ժարտէնի վաւերագրական վերջին ժապաւէտը, որ նուիրուած է Գիւմրիի: Արդէն իսկ նկարահանուած են քաղաքին պատկերները, առօրեան, պատմական յուշարձանները, ինչպէս նաեւ՝ Արփա լիճն ու Ամասիոյ կիկլոպեան ամրոցը: Կը ծրագրուի այս ժապաւէտը հրատարակել մինչեւ 2002ի աւարտը: Մաթիէ Ժարտէն նախապէս բեմադրած է Հայաստանի պատմամշակութային արժէքներուն նուիրուած վաւերագրական այլ ժապաւէտ մը:

Ինչ կը վերաբերի գեղարուեստական ժապաւէտներուն, իրականացնող ծրագիր է «Ճանապարհ» ժապաւէտը, որ պիտի արտադրուի հայ-պրագիլական համագործակցութեամբ: Բեմադրութիւնը ստանձնած է Ռուբէն Քոչար, իսկ ժապաւէտին մէջ դերեր պիտի ստանձնեն հայ եւ օտար դերասաններ: Պրագիլի մէջ նկարահանուող այս ժապաւէտը կ'արձարծէ աշխարհի տարածքին գաղթի եւ յատկապէս հայերու արտագաղթին նիւթը:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՍՐԱՀՆԵՐԷՆ ՆԵՐՍ

Երկրորդական վարժարանի գեղեցկուհի ընտրապայքար, գեղեցիկ եւ հպարտ աշակերտներ, գեղեցիկ եւ շարժապատկերներու կողմէ լուսանցքի վրայ ձգուած կեղծ տգեղութեամբ խելացի աշակերտուհիներ, ամէն գնով հակառակ սեռին ուշադրութիւնը գրաւել փորձող պատանիներ, ուսուցչուհիներու հետ հարցեր... Անշուշտ ձեր միտքէն անցան պատանիներու յատուկ հոլովուտեան վիպային գանազան կատակերգութիւններ: Այս եւ տակաւին ամերիկացի պատանիներու բազմաթիւ այլ կերպարներ միացած են այս ձեւի տարբեր ժապաւէտներէ ներշնչուած տեսարաններով՝ պատրաստելու համար «Մեթ ընտորը թիւն մուլի» ժապաւէտը (բեմադրիչ՝ Ճոէլ Կալէն), զոր աւելի ճիշդ պիտի ըլլար անուանել «Լաք Էլրի տորը թիւն մուլի»:

Տեսարան մը «Նաթ ընտորը թիւն մուլի»էն

Այս շարժուող սկսեալ լիբանանեան սրահներէն ներս ցուցադրուող «Նաթ ընտորը թիւն մուլի»ին նիւթը հետեւեալն է. Ճէնի Պրիկզ՝ տղեղ ակնոցով եւ ներկէն աղտոտած տաբատով գեղեցիկ արուեստագիտուհի մը, իր արտաքինին պատճառով մեկուսացուած է իր դասընկերներէն: Ճէյթ Ֆուլթոնի դպրոցական աստղ մը, զբաւի կու գայ Ճէյնի գեղեցկուհի վերածելու համար: Ի՛նչ կը պատահի ժապաւէտին ընթացքին. շատ պարզ է: Յիշեցէք ձեր դիտած պատանիներու յատուկ բոլոր ժապաւէտները:

«Նաթ ընտորը թիւն մուլի»ի եւ «Ռի ուրը սոյնըր»ի կողքին նաեւ կը ցուցադրուի Ֆրանսական «Սիւր մէ լեվը» տրամը, որուն գլխաւոր հերոսուհին

Էմանուէլ Տեյօ, պարզեւտուրուեցաւ լաւագոյն դերասանուհի «Սեպտ»ով: Ժապաւէտը ցոյց կու տայ, թէ կէս խուճարտուողուհի մը եւ բանտէն արձակուած գող մը (Վենսան Քասէլ) ինչպէս իրար օգտագործելէ ետք կրնան իրարու համար կենսական իմաստ ունենալ:

Տակաւին կը շարունակուի ցուցադրութիւնը «Սիւր կէյմը», «Պէլէ հոք տառու», «Մալեան», «Է պիւրիֆոն լայֆ» ժապաւէտներուն, ինչպէս նաեւ «Քէյթ Էն Լէֆոլլ» եւ «Սերենտինիթի» վիպային կատակերգութիւններուն:

ՄԵՐ ԿԱՐԾԻՔԸ

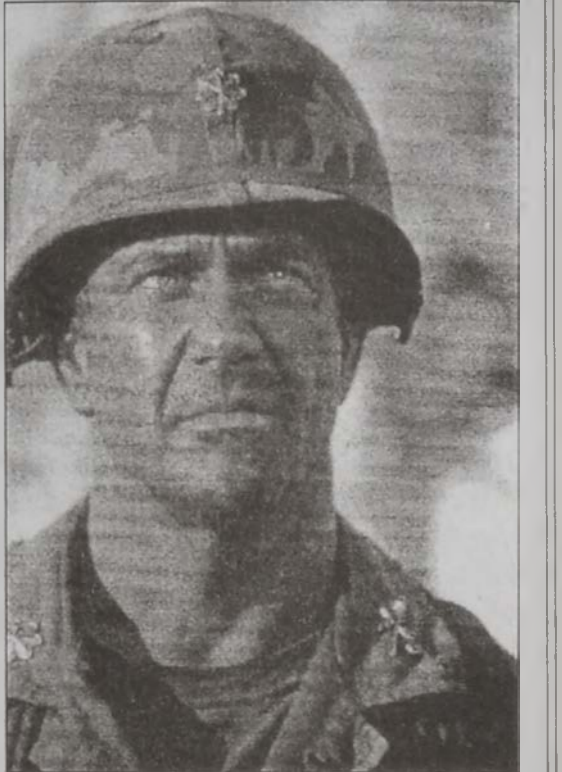
- ՌԻՒ ՌԻՒ ՍՈՒՆԸՐԸ» (Փալմէր/Ապրամ, Չուր, Ֆրիուէյ Սթրիթ)
- ՆՍԹ ԸՆՍԸՐԸ ԹՆ ՍՈՒՎԻ» (Եսփաս, Ամփիթ / Տիւն, Սոֆիլ, Սոսթո, Կալաքսի, Սթալլէ 2001, Լա Սալիմաս)
- ՍԻՒՒ ՄԵ ԼԵՎԻ» (Փալմէր/Ապրամ, Ընթրոտ, Ֆրիուէյ, Էսալիք)
- «ՍՓՅ ԿԵՅՅՅ» (Փալմէր/Ապրամ, Չուր, Ընթրոտ, Ֆրիուէյ, Էսալիք)
- «ԵՅՅ ԵՆ ԼԵՎՈՒՆՏ» (Եսփաս, Ամփիթ/Տիւն, Սոսթո, ՍԵՅ Էլի, Սթալլէ 2001, Կալաքսի, Լա Սալիմաս)
- «ԵՅՅ ԳԵՅՅ» (Եսփաս, Ամփիթ, Սոսթո, Էլիք, Սթալլէ 2001)
- «ՍՅՅ ԵՅՅ» (Եսփաս, Ամփիթ/Տիւն, Սոսթո, ՍԵՅ Էլի, Կալաքսի, Սոֆիլ, Սոսթո, ՍԵՅ Էլի, Կալաքսի)

●●●Գերագանց ●●●Ճատ կա ●●●Լա ●●Միջակ ●Չեն յանձնարարեր □Չեն դիտած

Շաբթուան Ժապաւէտը

«ՌԻՒ ՌԻՒ ՍՈՒՆԸՐԸ»ՈՎ ԴԱՐՁԵԱԼ ՄԵԾ ՊԱՍՏԱՌԻ ԿԸ ԲԱՐՁՐԱՆԱՅ «ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐ ՀԵՐՈՍԸ»

1965 թ. նոյեմբերին, 400 ամերիկացի զինուորներ վիեթնամի եւ Տրանկ Հովիտը կը զրկուին յատուկ առաքելութեամբ մը. գտնել եւ սպաննել թշնամի: Գրեթէ անմիջապէս անոնք կը պաշարուին հիւսիսային վիեթնամի 2000 գիւմուրներու կողմէ:

«Հայրենասիր շերտ»՝ ՍԵԼ Կիպսըն:

«Փըրլ Զարպըր»ի բեմադրիչ Ռեյնոլդ Ուէյլըսի նորագոյն ժապաւէտը՝ «Ռի ուրը սոյնըրը», հիմնուած է գնդապետ Հէրբըտ Մուրի եւ լրագրող Ճոզէլ Կէլուէյի «Ռի ուրը սոյնըրը ուսան... Էնտ եսկը. Ես Տրանկ. տը պէթըլ տէք չէյնց տը ուր ին վիեթնամ» («Ժամանակակից երիտասարդ զինուորներ էինք. Ես Տրանկ՝ կոլիւր, որ փոխեց վիեթնամի պատերազմին ընթացքը») յուշագրութեան վրայ: Ժապաւէտին գլխաւոր հերոսներն են հեղինակները, որոնց դերերը յաջորդաբար ստանձնած են Մէլ Կիպսըն եւ Պերի Փեփըր: Անոնց կ'ընկերակցան Մեթ Սթոու (Մուրի կնիքը կերով), Սեմ Էլիքս, Կրեյկ Քիլըր, Քրիս Քլէյն եւ Քերի Ռասըլ:

«Պէլէ հոք տառու»ի նման այս ժապաւէտին մէջ եւս զինուորներու օգնական դերեր ստանձնած են իսկական կոլիւր մասնակցողներն ոմանք: Այս բոլորին կողքին սակայն ժապաւէտին յաջողութեան հիմնական ազդակը կը հանդիսանայ «Պրէյվիարթ»ով եւ «Տը փէթրիթ»ով արդէն իսկ «հայրենասիր հերոս»ի դերը իրացուցած Մէլ Կիպսըն:

Քաջուրիւնը, վախը, յուսահատութիւնը, թշնամիին հանդէպ յարգանքը եւ գայրոյթը նորը գագցուցներու մէջ համադրող, ինչպէս նաեւ մարդկայնութիւնը ու հերոսութիւնը տրամաբանական սահմաններու մէջ պահող կերպար մըն է Հ. Մուրի տիպարը. դեր մը, որուն վարպետը դարձած է այլեւս Մէլ Կիպսըն:

Միջ կարելի է «Ռի ուրը սոյնըրը»ը նկատել «դժոխային պատերազմ»ի դասականացած ժապաւէտներէն մէկը, զայն յատկապէս հետաքրքրական դարձնող կէտը այն է, որ Ես Տրանկի կոլիւր հիւսիսային վիեթնամի զինուորներուն սորվեցուց ամերիկացիներուն կողմէն ոնը. բան մը, որ անոնք օգտագործեցին պատերազմի ամբողջ տեսողութեան: Միւս կողմէ, ժապաւէտը կը շեշտէ, որ Մուրի զինուորներուն գոհողութեան վարձատրութիւնը անոց հերոսացումն է: Կայ նաեւ վիեթնամի պատերազմը յղացողները անոր բիրտ իրակացութիւնը ապրողներէն (նկատի ունի թշնամի երկու կողմերուն զինուորները) գորաւոր կերպով գատորոշելու առաջարկում մը:

«Ռի ուրը սոյնըրը» միաժամանակ ցոյց կու տայ մետալիկ երկրորդ կողմը՝ զինուորներուն ընտանիքները: Մուրի կիներ Ճիւլիան, ինչպէս կ'ակնկալուի նման հերոսի մը կնոջմէն, ընտանեկան «նակատի» վրայ կ'առաջնորդէ կոլիւր գօտեպնդելով մնացեալ զինուորներուն կիները: Ժապաւէտին մէջ անցնող շաբաթուան ընթացքում կ'ընդհատուի կնոջ մը շափանիշներով եւ վերածուած է խորհրդանշանի:

«Ռի ուրը սոյնըրը» հարազատութեամբ ներկայացնելով հանդերձ «Մահուան հովիտը» անունով վերամկրտուած Ես Տրանկ հովիտին կոլիւր, կը միանայ վիեթնամի պատերազմին ներշնչուած ամերիկեան քարոզչական մեքենային տասնեակներով պատրաստած պատերազմական տրամաբանութեան վաղաճից: Կարելի է ըսել, որ ժապաւէտը իր նմաններէն կը գատորոշուի անով, որ շատ աւելի յստակ եւ գորաւոր կերպով կը հաղորդէ այն գաղափարը, որ թէ՛ վիեթնամի մէջ կոլուորները եւ թէ՛ տունը «գագացական պայքար» մղողները պարզապէս հերոսներ էին: Բայց արդեօք ան կը պատասխանէ՞ Հ. Մուրի աղջնակին «Հայրիկ, ի՞նչ է պատերազմը» հարցումին:

Պատրաստեց՝ Պ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Ռայ Սիրուպուգլյաներ ՎԱՆ ԼԵՕ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՅ ԱՆՈՒԱՆԻ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ ՎԱՆ ԼԵՕ, ԲՈՒՆ ԱՆՈՒՆՈՎ՝ ԼԵՒՈՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ ՍԱԿԱՅԱԻ 18 ՄԱՐՏԻՆ, 80 ՏԱՐԵԿԱՆԻՆ: ԱՆ ԼԿԱՐԱԾ Է ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԸԱՄԵՍ ԵՒ ՎԵՐՆԱԽԱԻ ՄԱՐԴԻԿԸ՝ ԱՆՈՆՑ ՏԱԼՈՎ ԸՈԼԻՎՈՒՏԵԱՆ ԱՍՏԴԵՐՈՒ ՏԵՍԷ: ՍՏՈՐԻԷ ՆԱՅՃՈԼ ՈԱՅՈՆԻ ՄԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԾ Է «ԱԼ ԱՐԱՍ» ԶԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻՆ ՄԷՋ

Վան Լեո. ինքնանկար (1945):

Գահիրէ 1935էն 1945 եւ մինչեւ 1952, նոյնիսկ քիչ մը աւելի ուշ, լաւ հերկուած դաշտ մըն է: Ենթադրաբար նուամենայն, կրնան գարմանալի, նոյնիսկ յուսահատական կեբազով պատահական թուելի, երբ աղբիւրը մեծ ասամբ տուեալ ժամանակաշրջանի մը մանրամասններն են, որոնք երբեմն անգլիերէնով հրատարակուած են վերջինի մեկու տասնամեակներուն: Գահիրէ ձեռով երթառանգած է միջազգային քաղաքի մը դրուագները, որոնք համայն են Աղեքսանդրիոյ աւելի կանուխ ժամանակներու պատմագիրները: Անոնք կը պատմեն հաւաքովիներու, խրախմբանքներու եւ գլխապտոյտ պատճառող գեղեցկութեամբ կիրներու մասին, որոնք ծփուն շրջագոյններով եւ աղամաններով, անվերջ գիշերներ կ'անցընէին այնպիսի պաղարիւնութեամբ, որ աներեւակայելի էր կեղծ աղամանդ կրող կիրներու համար, կամ զէթ աղապէս կը թուի այսօր: Ասիկա անշուշտ ճշմարտութիւնը չէ եւ վստահարար՝ ոչ լրացարձակ ճշմարտութիւնը: Սակայն ինչ փոյթ: Յաճախ որոշ պատկերներ կը կազմուին եւ անոնցմէ ոմանք անջնջելի մնան:

Քիչեր Լեոն Պոյաճեանի չափ դեր ունեցած են նման պատկերներ ստեղծելու մէջ: 1947ին ան լուսանկարչատուն մը բացաւ Ֆուադ փողոցին մէջ, որ այժմ կը կոչուի 26 Յուլիս փողոց, ուր աշխատեցաւ աւելի քան կէս դար: Հոն է որ ծնած է Վան Լէօ: 1941էն սկսեալ, մինչեւ իր սեփական լուսանկարչատունը հաստատելը, ան կ'աշխատէր երթօրը հետ, եւ անոնք միասնաբար կը ստորագրէին իրենց լուսանկարները: Նախ Սթիւտտոի Մեթրօ, ապա՝ Սթիւտտօ Անճելօ:

Այդ ժամանակ լուսանկարչութիւնը հայերու մենաշնորհն էր Եգիպտոսի մէջ: Առաջին լուսանկարչատունը կը պատկանէր Լեքէկեանի եւ կը գտնուէր «Շեֆրուտ» պանդոկին մօտ: Վայրը յարմար էր եւ գործը՝ շահաբեր: Շուտով ուրիշներ պիտի փորձէին անուն մը կերտել լուսանկարչութեան ընդարձակուող շուկային մէջ: Արման, Արշակ, Վարդան, Ալպան, բոլորն ալ լուսանկարչատուններ հաստատեցին Քասր Ալ Նիլ փողոցին եւ Օփերայի հրապարակին միջեւ, թէեւ Վան Լէոյի լուսանկարչատունը սկիզբէն տարրեր բնոյթ մը կրէր: Անոր ընդունարանը ձեւագծած էր գեղանկարչ Անճելօ տը Ռից, որ եգիպտացի գերիրապաշտ արուեստագէտներու «Ար Է Լիպերթե» միութեան հիմնադիրն էր: Լուսանկարչատունը արդիական էր, գործնական եւ նուազապատշաճ, թէեւ աւելի քան թատերական վերէն կախուած քիչ մը անյարմար շագանակագոյն թաւշեայ վարագոյրներով: Գերարդիական եւ զեղազիտական մաքուր ձեւագծումով այս վայրը բեմի եւ թատրոնի իր տարօրինակ համադրով յաճախողներուն կը գոռուչացնէր, թէ ինչ որ տեղի կ'ունենար լուսանկարչատան մէջ այնքան ալ բացայայտ չէր, ինչպէս կը կարծէին:

Վան Լէօ իր լուսանկարչատունը բանալին 3 տարի ետք ստեղծած էր այնպիսի հետաքրքրութիւն մը, որ արտասովոր էր լուսանկարչի մը համար: «Ժէ Տի» թերթին մէջ լոյս տեսած «Սիւրեալիզմ տե լ'Էսփրի» վերնագիրով յօդուածի մը մէջ Ժաք Օվատիա վայն նկարագրած է իրեր «փայլուն ժպիտով եւ կենսունակ աչքերով մարդ մը, զոր կը տեսնենք լուսանկարներու վրայ հակած կամ դիմանկար մը քննելու դիրքով, ոգեկոչելու համար այն ուրազականները, որոնք կը բնակին ամէնէն գեղեցիկ երազներուն մէջ»:

Սակայն Վան Լէոյի արուեստը կարելի չէ բնորոշել «Ար Է Լիպերթե»ի հետ անոր կապով: Իսկ Օվատիայի յօդուածին մէջ նկարագրուած լուսանկարները կը պատկանին միայն 1940ական տարիներուն, այն Վան Լէոյին, որ իր գլուխը ածիւած է իրարու վրայ բարդուած եւ լոյսի ճառագայթներով անվերջ բեկեղեկուող շարք մը ինքնանկարներու համար: Անոնք կը պատկերեն անձ մը, որ չափազանց պարզ արտաքին տեսք մը ուղեղրած է, չքեղ երեւելու համար, որ ածիւած է իր գլու-

խը աւելի լաւ ցոյց տալու համար այն, ինչ որ չէ՛ ինք: Վան Լէօ երբեմնի գերիրապաշտը կը կրէ այս յատկանիշը, ո՛չ աւելին. անիկա կ'առնչուի իրերու հետ, թատերական հագուստներու սնտուկին հետ, ոչ միայն տարօրինակ երեւելու համար, այլ նաեւ՝ անբնական:

Լեոն Պոյաճեան Գահիրէ հասած է իր ծնողներուն հետ, Ա. Աշխարհամարտէն ետք: Ան մաս կը կազմէր օսմանեան փուլուող պետութեան խորքէն խոյս տուող հայերու գաղթականական հոսանքին: Առաջին անգամ լուսանկարչական գործիք տեսած է 1928ին կամ 1929ին, Զակարիի մէջ, ուր հայ լուսանկարիչ մը կը նկարէր նոր հասած հայ ընտանիք մը: Տարիներ ետք նոյն լուսանկարիչը Լեոնին մասին պիտի բարեխօսէր Քասր Ալ Նիլ փողոցին վրայ գտնուող Սթիւտտօ Վենիսի, որուն քով Լեոն, Գահիրէի Ամերիկեան համալսարանին մէջ դժգոհ ուսանող մը, սորված է իր արհեստը:

Իրերէ արհեստավարժ լուսանկարիչ Վան Լէոյի առաջին որոնումները տեղի պիտի ունենային Գահիրէի մէջ, որուն ընակչութիւնը բազմապատկուած էր ոչ միայն Բ. Աշխարհամարտի օրերուն ըզկտուած Եւրոպային խոյս տուած գաղթականներու հոսքով, այլ նաեւ Բրիտանական կայսրութեան գանազան անկիւններէն հազարաւոր գինուորներու ներկայութեամբ, որոնք 1940ին մաս կը կազմէին երկրին անխուսափելի պատկերին: Եւրոպայ պատերազմի մէջ էր: Սակայն Գահիրէի մէջ ոմանց գործը կը ծաղկէր: Բրիտանացի գինուորներուն ներկայութիւնը ծնունդ կու տար գիշերային զբօսավայրերու, ժողովրդային թատրոններու, պարաֆուլմերու, շատերը՝ ոչ այնքան համեստ, եւ այս բոլորը կը կազմէին հաճելի ժամանց պարգեւներու ամբողջ ընկերութիւն մը, որ պատերազմի օրերուն կարճ հանգիստ կը վաճառէր: Անոնք կարիք ունէին ծանուցելու, եւ Պոյաճեան եղբայրները ձրի լուսանկարներ կը տրամադրէին յայտագիրներու մէջ իրենց լուսանկարչատան ծանուցումին փոխարէն: Փոխազարձակ շահի վրայ հիմնուած կարգադրութիւն մը, որ Պո-

յաճեաններուն դռները կը հասցնէր հանդիսատեսները, մեծ մասամբ՝ յուշանուէրներ փնտռող գինուորներ, որոնք սովորաբար իրենց ինքնանկարները կ'ապսպրէին:

Երբ Վան Լէօ փոխադրուեցաւ Ֆուադ փողոց, արդէն հուշակաւոր էր իրերէ դիմանկարիչ, եւ անոր յաճախողները կու գային տարբեր խաւերէ՝ գիշերային գրօսավայրերու մէջ աշխատողներու, բրիտանացի քաղաքային ծառայողներու եւ գինուորներու կողքին անոր լուսանկարչատունը կ'այցելէին աւելի պատկառելի յաճախողներ, ինչպէս՝ Օմար Շէրիֆ, զոր Վան Լէօ առաջին անգամ լուսանկարած է 1950ին: Անոնց շարքին էին նաեւ Ֆաթմա Ռուշտիի նման արդէն իրենց դիրքը հաստատած աստղեր: 1950ին էր, որ Վան Լէօ լուսանկարած է Թահա Հիւսէյնը, որուն դիմանկարը անոր ամէնէն ծանօթ գործն է եւ այժմ արդէն կուռքի վերածուած է:

«Պէտք է տասը տարին անգամ մը լուսանկարուիս, - բաւ Վան Լէօ, երբ 1995ին այցելեցի անոր լուսանկարչատունը, - գէթ գիտնալու համար, թէ ինչ տեսք ունէիր»:

Այդ ժամանակ ըսածը ընդունեցի իրերէ յատկանշական սրամտութիւնը մարդու մը, որուն լուսանկարները նոյնիսկ չեն փորձեր ցոյց տալ տեսքը:

Աւելի քան կէս դար Վան Լէօ հակած է իր լուսանկարներուն նեկեթիվներուն վրայ: Ան միշտ կը գործածէր ամէնէն լայն ֆիլմերը եւ կը վերստեղծէր լուսանկարչական ուսանելիքն ընդմէջէն անցած պատկերները: Կը ջնջեր այն գիշերը, զորս կը սիրեր, կը շեշտէր շուքերը, կը յօտէր տպագրութիւնը, երբեմն կ'անհետացնէր մարմնի գանազան մասերը եւ գանոնք կը յանձնէր մոռացութեան:

Վան Լէոյի դիմաց լուսանկարուելու նստիլը քիչ մը ջղագրգռութիւն կրնար պատճառել: 1995ին անոր լուսանկարչատան գերարդիական ընդունարանը ստացած էր տախտակէ նրբագեղ բայց հնամենի տարածքի երեւոյթ: Վան Լէօ անմիջապէս ցոյց կու տար տպագրութիւններու անվերջանալի շարք մը, յաճախողին մէջ արթնցնելու համար «այն զգացողութիւնը, թէ ինչ կարելի է ընել»:

Անոր լուսանկարներու հաւաքածոն տարօրինակ էր: Ակներեւ էր, որ իւրաքանչիւր լուսանկար յատկապէս ձեւուած էր այն անձին համար, որ դիմանկար

մը կ'ուզէր ունենալ: Ընտրեցի լուսանկար մը, որ նաեւ Վան Լէոյի նախասիրածն էր. հարաւային ափրիկեցի պարող Թէտի Լէյնի դիմանկարը, լուսանկարուած՝ 1944ին: Լէյնի դէմքը ծեփուած էր օժանելիքով, ապա աւազ ցանուած էր անոր վրայ: Անոր մարմինը դրուած էր թաւշեայ սեւ տպագրակի մէջ, եւ միայն գլուխը կ'երեւէր շուքերու ընդմէջէն: Հաւաքածոյին ընտրանիին մաս կը կազմէին նաեւ լուսանկարներ Լեիտիփոլիսէ կնոջ մը, որ օր մը Վան Լէոյի քով հասած էր 18 տեսակի հագուստներով, եւ պահանջած էր 18 լուսանկար: Ան իւրաքանչիւր լուսանկարի համար հանած էր հագուստ մը, մինչեւ որ մեկնեցաւ էր: Այլ լուսանկարներու մէջ Տորիա Շաֆիք կը ժպտէր վայրագօրէն փետուած յօնքերու տակ եւ Մոհամէտ Ապտէլ Ուահապ՝ անյարմար կեղծամի մը տակ, զոր նոյնիսկ Վան Լէօ չէր կրցած բարելաւել: Եուսէֆ Սեպայ կը պատմէ, թէ 1953ին չորս հագուստ տարած է Վան Լէոյի լուսանկարչատունը. ան փոխած է իր հագուստները տարբեր նկարներ ունենալու

Շար.ը՝ էջ 8

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԻ «ՔՐՄՈՒՀԻՆ»

ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՅ ՏԱՂԱՂԱՒՈՐ ՊԱՐՈՒՇԻ ԶԱՔԷ ԱԲԱՆԵՍԵԱՆ ԱԲՍՏՐԻԱԿԱՆ ԸԻՄՆԱՐԿԻ ՄԸ ՄԷՋ ԿԸ ՂԵՄԱԽՈՐԷ ԸԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԻ ԴԱՍԸՆԹԵՍԵ ՄԸ, ՈՐՈՒՆ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԵՆՈՅԹՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ ԿԸ ՏԵՂԵԿԱՅՆԷ «ԱՁՂԱԿ»ԻՆ ՈՒՂՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿԻ ՄԸ ՄԷՋ

Շաքէ Աւանգեսեան մշակութային փոխանակումներու ծիրին մէջ յաճախ անհատական նախաձեռնութեամբ հայկական պարի դասընթացներ կը գլխաւորէ եւրոպական տարբեր քաղաքներու մէջ, հայ մշակոյցն ու պատմութիւնը ծանօթացնելով օտարներուն: Անցեալ Փետրուարին Աւստրիոյ չափահասներու յատուկ Պիլտուկհաուս կեդրոնին մէջ, ան կազմակերպած է նմանօրինակ դասընթաց մը, որուն մասնակցած են գերմանացի եւ աւստրիացի շաղկերտներ: Անոնք հայկական պարի 3 ելոյր տոճած են Պիլտուկհաուս պալատին Հայելիներու սրահին մէջ:

Պարսկահայ հօր մը եւ բրիտանացի մօր մը գաւակը՝ Շաքէ Աւանգեսեան պարբերաբար կ'այցելէ Հայաստան եւ քայլ կը պահէ հայկական պարային ժառանգութեան մատուցումի ձեւերուն հետ, ինչպէս նաեւ կը ծանօթանայ նոր պարողուներու եւ պարեղանակներու: Անցեալ գարնան Հայկագետ համալսարանին հրատարակուած ան ելոյթ ունեցած էր Պէյրուսի մէջ:

«Այս սրահին մէջ մեկտեղուած ենք հիւսելու համար հայկական ժողովրդային պարերու գործ մը, ոգեկոչելով սերը, կեանքը, առատ հունձը, կրկնը, ջուրը, երաշտը, կորսուած սէրը, հայրենիքը... - գրած է Աւանգեսեան, պարային ելոյթներուն առիթով հանդիսատեսներուն բաժնուած յայտագիրի մը մէջ: Պիտի պարերը ծիսական, հարսանեկան, սուգի, ռազմական եւ քնարական պարեր»:

Երբ ելոյթներուն եզրափակիչ պարը եղած է շորոքի շարժումներով «Մարիամ» եւ «Կէօվեյ» սեղմ շուրջպար մը՝ կարծիր մոմի մը շուրջ: «Եւրաքանչիւր պարող աչ ծնորքին մէջ բունած էր լուսաւոր մոմ մը: Փոքրիկ մատներ իրարու միացած էին: Տեսարանը գեղեցիկ էր գրեթէ մուր հայելիներու սեւեակին մէջ», կը գրէ Աւանգեսեան, նշելով, որ հայկական մշակութային նրբութիւններուն նկատմամբ ցուցաբերուած գոյցոյր իրենց ու պարողներուն անմիջական հաղորդակցուելու խորապէս տպաւորած են գինը: «Կեօվեյնոր հիմնական տեղ ունի հայկական գեղջկական պարերուն մէջ եւ մինչեւ այսօր ծիսական յատուկ առիթներով կը պար-

ւի գիւղերու մէջ, - կը բացատրէ Աւանգեսեան: Շուրջպարին արմատները շատ խոր են եւ նշանակալից: Հին ժամանակներուն րուծակ-քուրմեր շրջագիծ մը կը գծէին իրենց շուրջ, չարիքը հետու պահելու եւ լաւ բաները կերս պահելու համար: Գիւղացիք կեօվեյնո կը պարէին առողջութիւն, հարստութիւն, բարգաւաճում, արգասաբերութիւն եւ առատ հունձը ապահովելու, ինչպէս նաեւ՝ չարիքը վաճելու համար (շրջանակէն դուրս): Նոյնիսկ այսօր հայկական կարգ մը գիւղերու մէջ հարսն ու փեսան իրենց նկատները միացած կը կանգնին շուրջպարի մը կեդրոնը, մինչ գիւղացիք 7 անգամ կեօվեյնո կը պարեն անոնց շուրջ, օրհնելով անոնց միութիւնը»:

Պիլտուկհաուս կեդրոնին մէջ Աւանգեսեանի կազմակերպած ելոյթները փառաբանութիւնը եղած են հայկական մշակութային հարուստ ժառանգութեան եւ գոյատեւումին, ինչպէս նաեւ՝ հայ ժողովուրդի վերապրումին: Աւանգեսեանի մարզած պարային մը ներկայացուցած է հայկական խորհրդանշական նոր պարերու շարք մը՝ հիմնուած մշակութային դիքագուրութեան, առաւելներու եւ հաւատալիքներու վրայ: Երկրորդ ելոյթին ընթացքին արտասանուած է պարսիկ բանաստեղծ Սաատիէն գերմաներէնի բարգմանուած երկու բանաստեղծութիւն: Անոնց մէկը կ'ըսէ. «Մարդիկ մարմնի մը մասերն են, ստեղծուած՝ նոյն նիւրէն: Երբ մէկ մասը կը վնասուի եւ կը տառապի, միւս մասերը անվնաս չեն մնար: Եթէ այլոց տառապանքը քեզ անտարբեր կը ձգէ, կարելի չէ քեզ մարդ կոչել»: Ասոր յաջորդած է Աւանգեսեանի «Աղօթք Գիւրիին» մեղանկարը: Վահան Թեքեանի «Աղօթք՝ վաղուան սեմին» բանաստեղծութեան գերմաներէն բարգմանութեան ընթացքին մէկէն ետք Աւանգեսեան պարած է «Ղարաբաղի եղբիկ» եւ բացատրած է, թէ «Ղարաբաղի խորհրդանշէ արժանապատուութիւնը ժողովուրդի մը, որ քեւ եղբիկի նման հալածուած է, սակայն կը շարունակէ գոյատեւել ամբողջական փառքով»:

Ելոյթներէն մեկուն ներկայ գտնուած է Սրբազան պարի «մայրը»՝ անուանի պարագրող Կարիէլ Վոսպյան:

Հրաժեշտի հաւաքոյթի մը ընթացքին Աւանգեսեան քարտեաներ օգտագործելով ներկայացուցած է պատմական եւ ներկայ Հայաստանը իր գաւառական տարագներով, գորգերով, ասեղնագործութեամբ, խաչքարերով, կաւէ իրերով, գօտիներով, գոգնոցներով եւ գոհարեղէնով: Ան յարգաբար հետեւողներուն հետ վերլուծած է յատուկ շաղկերտներու կարեւորութիւնը եւ անոնց խորհրդանշական դերը հայկական պարերուն մէջ: Աշակերտները դարձեալ արձանագրուած են հայկական պարերու յառաջիկայ խմբային դասընթացքին, որ տեղի պիտի ունենայ 2003ին:

Շաքէ Աւանգեսեան հպարտ եւ ուրախ կը զգայ, որ պարի մէջ իր ուղեւորութիւնը գինք առաջնորդած է Աւստրիոյ Պիլտուկհաուս պալատին նման հրաշալի վայր մը: «Փառահեղ եւ զարդարուն միջավայր մը, որ շատ հեռու է մեր ժողովուրդին հազուադիւրս ու բացարձակ գեղեցկութեամբ ու անփոխարինելի պարզութեամբ յատկանշուած կեանքէն, որուն ընթացքին ան պարած է եւ կը շարունակէ պարել»:

Աւանգեսեան յուզիչ եւ միաժամանակ բուժիչ կը համարէ նման իրագործումներ: «Ամէն անգամ երբ կը պարենք կեօվեյնո կեդրոնական մոմին շուրջ, կը դիտեմ գայն եւ չեմ կրնար չլսել իմ ժողովուրդիս անլսեալ ծայրերը, որոնք վայրագօրէն եւ դիտումնաւոր կերպով լռեցուած են», կը գրէ ան:

Աւանգեսեանի մեծագոյն բաւականութիւն կը պարգեւեն այն շեքմ եւ խորագրագ տպաւորութիւնները, զորս ան կը լսէ իրեմտեան օտար շրջանակներու մէջ պարի իր դասընթացներէն եւ ելոյթներէն ետք: «Մարդիկ անձամբ կամ ցամաքով կը բացատրեն, թէ ինչպիսի կապ մը կը գրան մեր հնադարեան արժանութիւնները հետ, եւ թէ՛ Արեւմուտքի մէջ իրենք բոլորովին կապը կորսնցնած են իրենց սեփական արժանութիւնը հետ, ինչ որ տառապանք կը պատճառէ իրենց», կը գրէ Աւանգեսեան:

Պատրաստեց՝
Լ. ԿԻՒՆՅԵԱՆ-ՍՐԱՊԵԱՆ

ՎԱՆ ԼԵՕ

Ծարուհակուած՝ 7րդ էջէն

Համար: Միշտ լուռ, Վան Լէօ նոր լուսանկարներ կը հանէր տուփերէ եւ կը դիտէր, մինչեւ որ որոշում կայացնէր, ապա քեզ կը հրաւիրէր իր աշխատասենեակը, ուր կը նստէիր մուծին մէջ, կլոր նստարանի մը վրայ: Ան կ'անցնէր լուսանկարչական գործիքին ետեւ, գոր իր հայրը տուած էր իրեն 1941ին, եւ կը քննէր ընդհանուր պատկերը, կը վերադասաւորէր լուսանկարը, կը բանար կամ կը գոցէր զանոնք, կը թելադրէր դիրքի թեթեւ փոփոխութիւն, ազնուօրէն դիտողութիւն կ'ընէր, թէ ինչո՞ւ է չէր անդրադարձած, որ դէմքէն ձախ կողմը աւելի լաւ էր: Եւ ասիկա կրնար ժամեր տեսել: Ծարաթ մը ետք կամ աւելի, ան կը հեռաձայնէր եւ կը հրաւիրէր տեսնելու միայն չորս լուսանկար, որոնցմէ մէկը կրնայիր ընտրել: Ապա շարաթ մը ետք դարձեալ կը հեռաձայնէր ըսելու համար, որ լուսանկարդ, այժմ արդէն մեծցուած եւ տքմալան աշխատանքով բարելաւուած, պատրաստ էր: Վան Լէօ կը պահէր լուսանկարին նեկթիվները:

Վան Լէօյի քով լուսանկարուելը այնքան բծախնդիր կերպով կազմակերպուած արարողութիւն մը կը թուէր ըլլալ, որ կը կանխէր ընդոծին որեւէ շարժում: Ոչինչ կը ձգուէր պատահականութեան: Անոր հազարաւոր լուսանկարներուն մէջ միայն քանի մը բացօթեայ տեսարաններ կան: Եւ երբ ան կը հանդիպէր զինք հետաքրքրող դիմագիծի մը, փերեզակի մը կամ մուրացկանի մը, զանոնք կը տանէր իր լուսանկարչատունը, ուր աւելի լաւ կրնար իր հակազդիտին տակ պահել արտաքին ազդեցութիւնները: Հետեւեալը զարմանալի չէր, որ անոր ամէնէն նախասիրած լուսանկարը Լէօյի դիմանկարն էր, ամէնէն արուեստականը: Զարմանալի չէր նաեւ, որ Թահա Հիւսէյն խոսելու անձ մըն էր լուսանկարելու համար: Լէօ զայն նկարած է միայն երկու դիրքով, եւ անոր լուսանկարին կը ցայտէր բնական լոյս մը: Վան Լէօ աւելի լաւ բնորդ մը չէր կրնար երեւակայել, քան՝ կոյր մը, որ մէտ ահնոց կը դնէր: Ան ի՞նչ կրնար պահանջել անձի մը, որ չէր գիտեր, թէ ի՞նչ երեւոյթ ունի, ուր մնաց, թէ ի՞նչպէս կ'ուզէ երեւիլ:

Ոճի շեշտաւորումը կը նուազեցնէ բովանդակութեան կշիռը: Այս պատճառով անիմաստ է տիպարներ փնտրել Վան Լէօյի դիմանկարներուն մէջ: Ան երբեք չէր հետաքրքրուած անբացատրելի բաներով, ինչպէս՝ տիպարներու ձողիկ արտացոլելով: Ինքնահաւանութիւն կը համարէր ասիկա, որովհետեւ հին օրերու մարդ մըն էր, միշտ յարգալիք:

«Ինչու, կը կարծես որ ան կ'ուզէ՞ր ունենալ այս լուսանկարները», քիչ մը անմեղօրէն ըսաւ ան, ցոյց տալով Հելիոփոլիսէն եկած կնոջ դիմանկարները: «Թերեւս անոր սիրահարը պիտի լքէ՞ր զինք»:

Վան Լէօյի յատուկ ոճով առնուած լուսանկարները 50 տարի ետք դիտող չի կրնար ըսել, թէ այդ կինը ինչո՞ւ ուզած էր լուսանկարուիլ: Ոչ ոք կրնայ ասել ի լաւ հասկնալ կեանքի փոխաբերութիւնը իբրեւ

թատրոն, «ըլլալը» իրեն դեր մը խաղալու վիճակը: Վան Լէօյի լուսանկարներուն մեծ մասը կը սաւառնի դէպի կախարդութեան ոլորտը, որովհետեւ ան սկիզբէն հասկցած է, թէ կախարդական պատրանքը կը բնորոշէ լուսանկարուող անձի մը չզոյրութիւնը: Իր կեանքին վերջին 2 տարիներուն Վան Լէօ շատ տկար էր իր լուսանկարչատան մէջ աշխատելու համար եւ գրեթէ դատապարտուած էր տունը մնալու: Այսուհանդերձ անոր կեանքին վերջին տասնամեակը յատկանշուած է հետզհետէ ծաւալող ճանաչումով, մեծ մասամբ անոր գործերուն ցուցահանդէսներով՝ Յերիպոսի եւ արտասահմանի մէջ: Անոր ստացած վարձատրութեան գագաթնակէտը Փրինս Քլաուս Ֆանտի մրցանակն է, որուն արժանացած է ան 2000ին:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ, ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ...

Ծարուհակուած՝ 5րդ էջէն

րայէլի հետ դաշինք կնքած Թուրքիա իր արտաքին գործոց նախարարին յայտարարութեամբ, անընդունելի կը նկատէր պաղեստինցիներուն դէմ առնուած խորաշէն քայլերը:

Արաբական աշխարհին կոնակ դարձնելու ամերիկեան դիրքորոշումին լաւագոյն ապացոյցներն էին Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուլըի եւ նախագահ Ճորճ Պուշի կատարած յայտարարութիւնները, որոնք երկու սենեակներու մէջ արգելափակուած եւ հրասայլերով շրջապատուած դեկավարին կը դիմեն ահաբեկչական գործողութիւններուն վերջ մը դնելու պահանջով: Այս դիրքորոշումին տրուած արաբական աշխարհին պատասխանը ցարդ կը դրսեւորուի ժողովրդային ցոյցերուն ընթացքին Իսրայէլի դրօշին հետ ամերիկեան դրօշին հրկիզումով, բայց նաեւ՝ առաջին անգամ ըլլալով, Մ. Նահանգներու ամէնէն մօտիկ արաբ դաշնակից Քուէյթի խորհրդարանին խիտ ոճով, որ անցեալ երկուշաբթի խտօրէն քննադատեց Մ. Նահանգներու ոչ միայն անտարբերութիւնն ու կողմնակալութիւնը, այլ նոյնիսկ՝ մեղապնդութիւնը:

Պատժելու թիրախը Պաղեստինն ու պաղեստինեան ղեկավարութիւնը ընտրելու այս ընթացքը ի՞նչ հետեւանքներ կրնայ ունենալ, դժուար է կանխատեսել, բայց իսրայէլեան ապահովական ազբերները ահաբեկչական հարիւր նոր գործողութիւններ եւ իսրայէլի շահերը հարուստ ուսանակ յարձակումներ կը նախատեսեն: Իսկ թէ ամիսներ է վեր շրջանառութեան մէջ դրուած Իրաքը հարուածելու ամերիկեան ծրագիրը ի՞նչ վախճան կրնայ ունենալ դէպքերու այս նոր գարգացումով, թերեւս նոյնիսկ Ամերիկան չի գիտեր:

ԿԸ ՆՈՒՒՐԵՆ

●Աւետիս Ծեհրեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Յովհաննէս Տօնապետեան 10,000 լ.ո., Լուկաս Դուկասեան 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Վրէժ Միցասեան 20,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Խաչիկ Նահապետեան 25,000 լ.ո., Ժողով Աստմ 10,000 լ.ո., Էպի Խալիլ ընտանիք 20,000 լ.ո., Նմրը Զրտի 10,000 լ.ո., Տաիտս ընտանիք 15,000 լ.ո., Մանուր Ծառայ 20\$, տիկին Խուրի 10,000 լ.ո., Ժորձ Հանգա 10\$, Նեպի ժամաթա 20,000 լ.ո., Էտուար Դազալ 25,000 լ.ո., Տիգրան Դազալ 10,000 լ.ո., Զոհրապ Դազալ 20,000 լ.ո., Ռոնի Խուրի 20,000 լ.ո., Ժամ Սալիպա 10,000 լ.ո., Թոնի Իպրահիմ 5,000 լ.ո., Հալիմ Զախուր 20\$, Նեմի Հըպէյ-քա 20,000 լ.ո. եւ Էլի Խուրի 10\$, Զամիլ Շալահուս 20,000 լ.ո., Էլի Նախիճ 10,000 լ.ո., տէր եւ տիկին Անթո Տ. Գեորգեան 10,000 լ.ո., Սարգիս Մանուկեան 10,000 լ.ո., Ալեք Ասպպա 20,000 լ.ո., Էտի Ասպպա 20,000 լ.ո., Լիցա Ապու Ասալի 10\$, եւ Սեմիր Զասէյմ:

●Արշալոյս Կայէնեանի մահուան առիթով, փոխան ծաղկեպսակի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եղած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները: Տէր եւ տիկին Անթո Զեթեղեան 10\$, տէր եւ տիկին Գօգօ Մարտիրոսեան 10,000 լ.ո. եւ Յակոբ Զէտեղեան 20,000 լ.ո.:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Այնթապի հերոսամարտի գոհուած հայրենակիցներուն Եւ մարտիկներուն 82րդ տարելիցին առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱՅՆԹԱՊԻ
ՀԱՅՐԵՆԱԿՅԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՀԱԼԷՊ ԱՐժ. Տ. ԱՏՈՄ ԱՆԱԳ ԶԷՆՅ. ԶԷՆԱՅԵԱՆԻ Վախճան քառասունքից առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Հալէպի Ս. Զատաւոր Մանուկեան եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԵՂԱ ՃՐՃՐԵԱՆԻ (ԾԵՆԱԼ՝ ԳԱՆԹԱՐՃԵԱՆ) մահուան քառասունքից առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Նոր Մարշի Սրբոց Զատաւոր Մանուկեան եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԴԱՄԱՍՍՈՍ ԴԱՄԱՍՍՈՍ ԱՐՔՈՒՇԻ ԽՈՇԱՄԴԵԱՆԻ մահուան քառասունքից առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՋԵՓԻՒՎ ԿԻՐԻՒՆԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Նոր Մարշի Սրբոց Զատաւոր Մանուկեան եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԽԱՉԻԿ ԳԱՋԷԶԵԱՆԻ մահուան քառասունքից առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Նոր Մարշի Սրբոց Զատաւոր Մանուկեան եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՇԱԶԷ ՆԱՐԿԻԶԵԱՆԻ (ԾԵՆԱԼ՝ ԳԱՐՈՒԷԼԵԱՆ, մահացած Լիոն) մահուան քառասունքից առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Նոր Մարշի Սրբոց Զատաւոր Մանուկեան եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՅԱԿՈԲ ՍՅԱՆՊՈՒԼԵԱՆԻ մահուան քառասունքից առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Նոր Ատաճալի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՍԱՐԳԻՍ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգրստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 7 Ապրիլ 2002, Նոր Ատաճալի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԽԱՉԻԿ ԹԻԻ 5116

Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ԸՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ ՈՒՂԱՇԱՅԵԱՆ

1. Զամբրդական դաւազան - Կողմ:	1. Արու զաւակ - Ստամբուլ խողովակ:
2. Կողմ պուտ - Հայկական ամիսներու 17րդ օրը:	2. Նախաճաշիկ - Որսի կենդանի:
3. Կաթնայ - Թօշիկ:	3. Ափրիկեան երկիր - Տօնական թափօր:
4. Մարմնով փոխ:	4. Շաղկապ - Բազմութիւն - Ժխտական մասնիկ:
5. Կրկնուած բաղաձայններ - Անլուծելի - Անորոշ դերանուն:	5. Մանկեւ - Էական բայ - Այբուբենէն:
6. Կանանչորակ պատուական քար - Յոյն դիցաբանութիւն:	6. Զենհաս - Հողաբուր:
7. Քայլաչափ - Աստիճան, սանդուխ:	7. Միջերկրականեան երկիր - Երկտարականութեան միաւոր:
8. Հողովակերտ մասնիկ - Մակոյկ:	8. Մեկին - Կենդանիներու խումբ:
9. Զեւ - Անպատկառ (Հակ.):	9. Քրիստոսավաճառ:
10. Սոգի - Համբերել, հանդուրժել:	10. Մօր առաջին կաթը - Երկնատուր սնունդ:
11. Այբուբենէն - Կրտսած ոչխար - Տառի մը անունը:	11. Փոքրացնող միաւոր - Սպանացի գեղանկարիչ:

ԹԻԻ 5115

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ա	Ր	Փ	Ս	Ի	Ն	Ն	Ն	Ն	Ն
2	Ա	Ր	Փ	Ս	Ի	Ն	Ն	Ն	Ն	Ն
3	Ք	Գ	Ս	Լ	Ի	Կ	Ա	Ղ	Ա	
4	Ի	Ե	Ճ	Ա	Ա	Լ	Լ	Ա	Չ	
5	Ի	Ե	Կ	Ա	Ս	Ի	Ն	Ն	Ն	
6	Ա	Ն	Ի	Ե	Կ	Ա	Ս	Ի	Ն	
7	Ա	Վ	Կ	Ո	Մ	Ի	Ն	Ն	Ն	
8	Տ	Ր	Գ	Կ	Գ	Ի	Լ	Փ		
9	ՈՍ	Ա	Ս	Ի	Ն	Ն	Ն	Ն		
10	Ք	Ա	Ս	Լ	Ի	Ն	Ն	Ն		
11	Գ	Լ	Ե	Ր	Կ	Ա	Ղ	Ա		

(*) Վերոյիշեալ յայտագիրները ենթակալ կըրնան ըլլալ որոշ փոփոխութիւններու:

ՕՐԱՏԵՏՐ

Panasonic

ՇԵՆԱՏԵՍԻԼ

Թ.Է.Լ. 10:00 - Սապահօ 13:00 - Մարտի հանա

ՄՈՒՍԹԱՔՊԱԼ 7:00 - Լուրեր 8:30 - Այս ամապի

20:30 - Պէսք սէլըր 21:30 - Մարպախան 23:30 - Արաբական ժապաւէն

14:00 - Ետրոնիւն 14:30 - Լուրեր 15:00 - Արաբ. ֆիլմաշար 17:00 - Պէսք սէլըր 18:00 - Շքրիկ Հոյն 18:30 - Արաբական ֆիլմաշար

19:30 - Արաբ. լուրեր 21:00 - Մէլիսա 22:00 - Ամերիկեան ժապաւէն

23:00 - Սի չէյնձ

ԷՍ. Թ.Վ.Ի. 7:30 - Թելէ մարէն 9:30 - Քիլիս

10:30 - Քի շի 11:00 - Ուստրալիա 11:30 - Քըյ մէյլէ այլէ 12:00 - Էմ. Թի. Վի. սփորթ

12:30 - Էս. Էր. Շի. 13:00 - Մարիա Սելէսթի 14:00 - Տուրնայ Յրանա 2 14:30 - Սի. Էս. Էս. ի լուրեր 15:15 - Սիւնի աղանի 16:30 - Փոքեմոն 17:00 - Միլի սրիտիօ 17:45 - @Էմ. Թի. Վի. 18:45 - Էնամորատա 20:00 - Արաբերէն լուրեր 21:30 - Ռաիէր պէթը 21:30 - Թաիթիթ 22:30 - Էմ. Թի. Վի. Սփորթ 23:45 - Տիվերթիսիան

13:00 - Ֆիլմ ինֆօ 14:00 - Անգլերէնով լուրեր 14:20 - Ֆրանսերէնով լուրեր 14:40 - Հայերէնով լուրեր 15:30 - Արաբ. ֆիլմաշար 16:30 - Թելէթապիկ 17:00 - Ըզըր բըպիկ 17:30 - Ամերիկայի ֆանիէս հոմ վիտէօյ

18:00 - Արաբական ֆիլմաշար 19:00 - Տուրնայ Քրիթ 20:00 - Արաբերէն լուրեր 20:30 - Ռուսուս 20:32 - Ման սանարպահ մէլիոն 21:30 - Ամերիկեան ժապաւէն՝ «Տը թիչ մէն» ուայճ» 23:30 - Լա ֆաւ Նիքիթա

ԷՆ. ՊԻ. ԷՆ. 15:00 - Լուրեր 16:00 - Ման ու ֆիլմ 17:00 - Աուալի ֆիլմայի հըթիսատ 17:30 - Սիւնէմ / 35 mm 18:00 - Նո քոմէր 18:15 - Տրիստոսիա 19:00 - Լուրեր 20:00 - Մըն ալ սապահիա 20:30 - Արաբական յայտագիր 22:00 - Մասայա 23:00 - Թաիթիթ ալ էսուս 23:30 - Մարպական լուրեր 00:00 - Լուրեր

ԷՆ. ՊԻ. Թ. Վ.Ի. 7:30 - Լուրեր 8:00 - Սապահ էլ ուարտ 12:30 - Մատարաբ 13:30 - Եգիպտական ֆիլմաշար 14:00 - Լուրեր 15:15 - Ինքն ուս անա 17:00 - Պատարագ 17:30 - Երգահանդէս 19:00 - Ծարապական 20:00 - Արաբերէն լուրեր 20:30 - Երաժշտութիւն 21:30 - Ես լէյլ էս այն 23:30 - «Տը թոպ»

ՆՈՒՈՒ Թ.Վ.Ի. 7:30 - Լուրեր 8:00 - Սապահ էլ ուարտ 12:30 - Մատարաբ 13:30 - Եգիպտական ֆիլմաշար 14:00 - Լուրեր 15:00 - Վաւերագրական 16:00 - Հըքայթ խուլոյ 17:00 - Ուիլիյի ֆէմիլի 18:00 - Սիարթի ալ ըլսափիլա 18:30 - Մարիամ Նոր 19:30 - Լուրեր

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ **ԽՈՅ** (21 Մարտին 20 Ապրիլ) Երեկուան փոթորիկը անցած է եւ հարցերը կարգադրուած են ձեր փափաքին համաձայն: Օրը պիտի անցնի խաղաղ:

☆ **ՅՈՒԼ** (21 Ապրիլէն 21 Մայիս) Ուսանողներ, որոնք քննութիւն անցուցած են, պիտի ունենան լաւ արդիւնք: Եթէ գործի մարդ էք դարձեալ պիտի ունենաք յաջող նախաձեռնութիւն եւ պիտի վարձատրուիք:

☆ **ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ** (22 Մայիսէն 21 Յունիս) Լաւ լուրեր պիտի ստանաք նիւթական հարցի մը վերաբերելով. մարդիկ, որոնք ձեզի դրամ պարտական էին, պիտի վճարեն ձեզ: Օրը պիտի անցնի ուրախ:

☆ **ԻՆԵՑԳԵՏԻՆ** (22 Յունիսէն 23 Յուլիս) Ձեր գերզգայնութիւնը պիտի օգնէ ձեզի ըմբռնելու ձեզ շրջապատող անձերուն մտածումները եւ կարողալու գանձեր գիրքի մը նման: Մնացեք լաւատես:

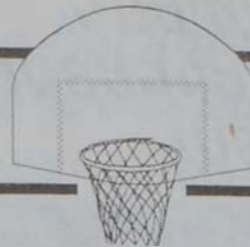
☆ **ԱՌԻՒԾ** (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս) Փիզիքայէտ շատ եռանդուն եւ առողջ վիճակ մը պիտի ունենաք: Ամէն մարդ պիտի ուզէ գիտնալ գաղտնիքը ձեր այս կեցուածքին եւ տրամադրութեան:

☆ **ԿՈՅՍ** (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր) Դուք ձեզի պիտի ընծայէք փոքր հաճոյք մը եւ ուրախութիւն, ու այս տրամադրութիւնը ձեր շրջանակին մէջ պիտի ըլլայ վարակիչ ու հաղորդական:

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն

ԱՇԽԱՐՀ

ԹԵՆՈՒՆՏՕ

ՀԱՅ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐ ՓԱՅՆՈՒՆ ԱՐԴԻԻՆՔՆԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵՑԻՆ ԱՆԹՈՆԻՒ ՄԷՋ

Անթոնիի մէջ (Փարիզի արուարձաններէն) տեղի ունեցող թեքուանտոյի 20րդ բաց մրցաշարքին, Հայաստանէն իրենց մասնակցութիւնը բերող մարզիկներ բաւական լաւ արդիւնքներ արձանագրեցին, 27 երկիրներէ ծամանած մարզիկներուն մէջ: Անոնց իրագործումը ողջունելի է, որովհետեւ անոնք շահեցան երկու ոսկի եւ երկու արծաթ մետալներ: Ոսկի մետալներուն արժանացան Լեւոն Փաշայեպեան (55էն 59 քկ. դասակարգին մէջ) եւ Կարէն Մատինեան (59էն 63 քկ.): Իսկ արծաթ մետալներուն տիրացան Տիգրան Վարդանեան (45էն 48 քկ.) եւ Մետրոպ Գասպարեան (48էն 51 քկ.): Անոնք բոլորն ալ կը ներկայացնէին Երեւանի «Վամբ Սասուն» ակումբը:

«Վամբ Սասուն»ի մարզիչ Վարդան Շամոյեան, որ միեւնոյն ժամանակ Հայաստանի թեքուանտոյի հաւաքականին մարզիչն է, իր մարզիկներուն արձանագրած այս փայլուն արդիւնքները շնորհանդէս է շնորհակալութիւն յայտնեց Հայաստանի ֆրանսական համալսարանի փոխ նախագահ Միքէլ Շահկելտեանին, որ իր լայն աջակցութիւնը բերաւ հայ մարզիկներուն:

Շամոյեան, ինչպէս նաեւ Վամբ Սասուն»ի նախագահ Տիգրան Փաշայեպեան չմոռցան իրենց շնորհակալութիւնները յայտնելու նաեւ Անթոնիի (որուն քաղաքացին է Փարիզի Տեմէճեան) եւ Փարիզի հայ համայնքին, որ մրցաշարքին ընթացքին ցորայիզ կանգնեցաւ հայ մարզիկներուն:

●ԱՅՍՕՐ՝ Ուրբաթ, Երեւանի «Տինամօ» մարզադահլիւն մէջ կը սկսի Հայաստանի թեքուանտոյի ախոյեանութիւնը, որ պիտի ըլլայ լաւագոյն պատրաստութիւնը յառաջիկայ Մայիսի Անգարայի մէջ տեղի ունենալիք Եւրոպայի ախոյեանութեան մրցաշարքին: Լաւագոյն արդիւնքներ արձանագրող մարզիկները մաս պիտի կազմեն Հայաստանի հաւաքականին:

Ըստ Հայաստանի 50 մարզիչներու կարծիքին՝ հայ մարզիկները Եւրոպայի ախոյեանութեան մրցումներուն կրնան բաւական լաւ արդիւնքներ արձանագրել եւ անշուշտ բազմաթիւ մետալներու տիրանալ, որովհետեւ հետպիտեմ անոնք միջազգային փորձառութիւն ձեռք կը ձգեն:

●ՅԱՌԱՋԻԿԱՅ Ապրիլ 25ին, Փրակայի մէջ (Չեխիա) տեղի պիտի ունենայ իր տեսակին մէջ եպսի ճատրակի միջազգային մրցաշարք մը, որուն իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն աշխարհի լաւագոյն 32 վարպետները:

Կակիկալուէր, որ այս մրցաշարքին իրենց մասնակցութիւնը բերեն նաեւ հայրենի երկու վարպետներ՝ Ռաֆայել Վահանեան եւ Սմբատ Լպուտեան, որոնք ՖԵՏԵԻ դասաւորման մէջ կը գրաւեն յաջորդաբար 26րդ եւ 27րդ դիրքերը:

Հայաստանի ճատրակի ֆետերասիոնը կը յայտնէ, որ թէն ալ մրցաշարքին պիտի մասնակցին 32 վարպետներ, սակայն ծրագրուած է նաեւ նկատի առնել այլ խաղացողներ ալ, որոնք սակայն նկատի չեն առնուած ՖԵՏԵԻ ընդհանուր դասաւորման մէջ:

●ՄՈՍԿՈՒՅԻ մէջ տեղի ունեցող յողարշաբի աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն, հայրենի յողորդները գրեթէ ոչինչ կատարեցին, որովհետեւ անոնց արձանագրած արդիւնքները բաւարար չէղան, որ անոնք յաջողին անցնիլ յաջորդ հանգրուանի մրցումներուն:

Առաջին օրուան մրցումներուն, Չինաստան շաղղեցաւ աղջկանց 4x200 մետր մրցումներուն աշխարհի նոր մրցանիշ մը հաստատել, արձանագրելով՝ 7 վայրկեան 46" 30 արդիւնք մը: Այսպիսով, Չինաստան յաջողեցաւ կոտրել նախկին մրցանիշը՝ 7" 47" 14, որ հաստատուած էր Արիտանիոյ կողմէ, անցեալ տարի 10 Օգոստոսին՝ Նորիշի մէջ (Անգլիա):

ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.Ի ՄՐՅԱՇԱՐՔ

ՄԻԼԱՆՈՅԻ ԵՐԿՈՒ ԿԱԶՄԵՐԸ՝ ԻՆԹԵՐ ԵՒ Ա. ՍԷ. ՄԻԼԱՆ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՆ

ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.Ի մրցաշարքի կիսաարտական հանգրուանի երրորդ մրցումներուն, երէկ Տորթմունտի մէջ Պորուսիա 4-0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց իր հիւրը՝ Ա. ՍԷ. Միլանը, 52 հազար համակիրներու ներկայութեան:

Երէկուան նախատեսութիւնը շետակ դուրս եկած եւ իտալական կազմին պաշտպանողական գիծը չկրցաւ ցուցնել արաբիցի յառաջապահ Մարսիօ Ամորոզոն, որ եղաւ անոր պատուհար՝ հեթորք մը իրագործելով (8րդ փենալթիով, 34րդ եւ 39րդ), մինչ անոր խմբակից Եորկ Հայնրիչ նշանակեց չորրորդ կոլը (62րդ):

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Տորթմունտ մեծ քայլ մը առաւ դէպի արտական մրցում: Դարձին, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Հինգշաբթի օր, իտալական կազմը կը ցոյնուի բաւական դժուար առաքելու:

Թեան մը դիմաց, որովհետեւ պէտք ունի առնուազն 5-0 արդիւնքով յաղթանակի մը:

Երէկուան երկրորդ ճակատումը՝ Ինթեր Միլանի եւ Տեյէնուրտ Ռոթերտամի միջեւ, վերջ գտաւ ի նպաստ հոլանտական կազմին, որ 1-0 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրեց, շնորհիւ՝ Իվան Բորտոպաի նշանակած կոլին (51րդ՝ սխալմամբ իր բերդէն ներս): Մրցուցիչի ներկայ էր շուրջ 40 հազար համակիր:

ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ՑԱՐԴ 8 ԽՈՒՄԲԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԾ ԵՆ ՓԼԷՅՕՅԻ ՏՈՄՍԸ

ԷՆ. ՊԻ. Էյի երէկուան մրցումներուն, Ուաշինկթըն Ուիչարտս, որ Միլուոքի Պաքսի դէմ տեղի ունեցած մրցումին դաշտ ներկայացած էր առանց Մայքըլ Ճորտնի, կրեց եղանակի իր 41րդ պարտութիւնը, 105-90 արդիւնքով պարտուած հեռանալէ ետք անոր դաշտէն:

Ուիչարտսի պատասխանատուները յայտնեցին, թէ 39 տարեկան Ճորտնը, որ շաբաթասկիզբին Լոս Անճելըս Լէյքըրսի դէմ տեղի ունեցած մրցումին դաշտ ներկայանալու միայն նշանակած էր երկու կէտ, մինչեւ այս եղանակին աւարտը պիտի չկարենայ դաշտ ներկայանալ, վիրաբուժութեան ենթարկուած իր ծունկին ստեղծած հարցին պատճառով (բորբոքում): Ան անցեալ 27 Փետրուարին ենթարկուած էր վիրաբուժութեան, սակայն Մարտ 20ին վերադարձած դաշտ:

Ինչպէս որ պարտութեան մատնեց Տիթոր-Յիթ Փիսթընը, որ արդէն իսկ իր տոմար

ապահոված էր: Յաղթանակ կազմին մարզիկ Քրիս Ուեպլըր նշանակեց 28 կէտ:

Ստորեւ՝ երէկուան մրցումներուն արդիւնքները.

Շարլոթ Հոռնէթս - Մայեմի Հիթ	97-90
Ֆիլադելֆիա Սիքսըրզ - Տեյնիքս Սանյ 89-83	
Թորոնթօ Ռեյճըրզ - Շիքակօ Պուլզ 117-104	
Սաքր. Քինկզ - Տիթորնիթ Փիսթընզ 107-86	
Միլուոքի Պաքս - Ուաշ. Ուիչարտս 105-90	
Մինեսոթա Վուլվզ - Մեմֆիս Կրիկիզ 92-81	
Նիւ Ճըրզի Նեթս - Լ. Անճելըս Լէյքըրզ 94-92	
Ս. Անթոնիօ Սփըրզ - Սիթըլ Սուփըր. 90-88	
Եուրօ Ճէյ - Լոս Անճելըս Բիփթըրզ 99-87	

Ստորեւ՝ այսօրուան մրցումներուն յայտագիրը.

Ինդիանա Փէյլըրզ - Արլանթա Տոքս	
Քիլիկէնզ Բաւալիթզ - Օրլանդօ Մեյնթ	
Սան Անթոնիօ Սփըրզ - Վիրտսըն Ռոքէթս	
Լոս Անճելըս Բիփթըրզ - Տալաս Մավըրիքս	
Մինեսոթա Վուլվզ - Տեմպլը Նակէթս	
Նիւ Եորք Նիքս - Փորթլենդ Թրէյլ Պլէյզըրզ	

Ստորեւ՝ դասաւորումը (աստղանիշ կրող խումբերը ապահոված են փլէյօֆի մրցումներուն իրենց տոմարը).

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՋԱՆ (ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ԳՕՏԻ)	ՅԱՂԹ.	ՊԱՐՏ.
Նիւ Ճըրզի Նեթս*	48	27
Պոսթըն Սեյթիքս	43	32
Օրլանդօ Մեյնթ	40	33
Ֆիլադելֆիա Սիքսըրզ	39	35
Ուաշինկթըն Ուիչարտս	34	41
Մայեմի Հիթ	32	42
Նիւ Եորք Նիքս	28	45

(ԿԵՂՐՈՆԱԿԱՆ ԳՕՏԻ)		
Տիթորնիթ Փիսթընզ*	45	30
Շարլոթ Հոռնէթս	39	35
Միլուոքի Պաքս	39	35
Ինդիանա Փէյլըրզ	36	37
Թորոնթօ Ռեյճըրզ	36	38
Արլանթա Հոքս	30	44
Էլիվէնտ Զաւալիթզ	26	48
Շիքակօ Պուլզ	17	57

ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՇՐՋԱՆ (ՄԻՋԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ԳՕՏԻ)		
Տալաս Մավըրիքս*	51	22
Սան Անթոնիօ Սփըրզ*	50	24
Սիթընթա Վուլվզ*	46	28
Եուրօ Ճէյ	42	33
Հիւսթըն Ռոքէթս	27	46
Տեմպլը Նակէթս	23	50
Մեմֆիս Կրիկիզ	19	55

(ԽՆՂԱՂԱԿԱՆ ԳՕՏԻ)		
Սաքրամենթօ Էնկլզ*	55	19
Լոս Անճելըս Լէյքըրզ*	53	22
Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ*	44	30
Սիթըլ Սուփըրտոնթս	43	33
Լոս Անճելըս Էլիվթըրզ	37	38
Ֆէօնիքս Սանզ	34	41
Կոլորադօ Սթըյթ Ուորիթըրզ	19	55

Երէկուան մրցումներէն ետք ուրիշ բարձրացաւ փլէյօֆի մրցումներուն իրենց տոմարը ապահովող խումբերուն թիւը: Միւնեսոթա Վուլվզ (Միչիգանի մետան գօտի) եւ Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ (Խաղաղական գօտի) եղան այն երկու երկու խումբերը՝ Արեւմտեան շրջանէն, որոնք միացան մնացեալ վեցին:

Նշենք, թէ ցարդ Արեւելեան շրջանէն երկու խումբեր ապահոված են իրենց տոմարը, իսկ Արեւմտեան շրջանէն՝ վեց խումբեր: Միւնեսոթա Վուլվզ իր դաշտին վրայ 92-81 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Մեմֆիս Կրիկիզը: Յաղթական կազմին մարզիկներէն Շոնիշ Պիլիսիս նշանակեց 26 կէտ, 11 ռիպաուստ եւ 10 էսիսթ:

Ս ա թ Ր ա մ է ն թ օ Քինկզ 107-86 ար-

ՅՈՐԴԱՆԱՆ ԵՒ ՍՈՒՐԻԱ ՖԻՖԱԵՆ ԿԸ ՊԱՅԱՆՁԵՆ ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԿԱՆԱԿԱՅՈՒՄԸ

ՖԻՖԱՆ երկ յայտնեց, թէ Յորդանանի ֆուտպոլի ֆետերասիոնէն ստացած է ֆաքս մը, որ կը պահանջէ իսրայէլի կախակալումը՝ միջազգային ամէն տեսակի մրցումներէն:

«Յորդանանի ֆետերասիոնէն ստացանք ֆաքս մը, որ կը պահանջէ Իսրայէլի կախակալումը: Ներկայիս միայն այս յայտարարութիւնն է, որ կրնանք իրապարակել», կ'ըսէ ՖԻՖԱԻ մէկ պատասխանատուն՝ Անտրէաս Հեթէն, «Ռոյթըրզ»ի հետ իր կատարած հարցազրոյցին ընթացքին:

ՖԻՖԱԻ նախագահ Ժոզէֆ Պլէթըրի ուղղուած նամակին մէջ, Յորդանանի ֆուտպոլի ֆետերասիոնին նախագահ Ալի իշխանը, որ Ապտալա Թագաւորին եղբայրն է, կ'ըսէ, թէ Իսրայէլի ֆուտպոլի ազգային խումբին եւ կամ անոր ակումբներուն կատարելիք մրցումները առայժմ պէտք է առկախուին՝ պաղեստինցիներուն դէմ անոր կատարած անմարդկային եւ ոճարային արարքներուն պատճառով:

Նմանօրինակ յայտարարութիւն մը կատարած է նաեւ Սուրիոյ ֆուտպոլի ֆետերասիոնին նախագահը՝ Ֆրանք Պուլօ, կը յայտնէ դանիական «Էքսթրապոլիտէթ» օրաթերթը:

«Կը պահանջենք ամէն տեսակ միջազգային մրցումներէն Իսրայէլի ստեղծումը, այնպէս, ինչպէս պատահեցաւ այլ առիթով մը, երբ ՖԻՖԱՆ կախակալեց Հարաւային Աֆրիկէն», կը յայտնէ օրաթերթը, մէջբերելով Պուլիոյ խօսքերը, որոնք նամակով մը դրոյնուած են ՖԻՖԱԻ նախագահ Ժոզէֆ Պլէթըրի:

Իսրայէլի ֆուտպոլի ազգային խումբին մարզիչ, դանիացի Ռիչըրտ Մէյլըր - Նիլսըն, որ 1992ին Դանիոյ ֆուտպոլի ազգային խումբին հետ շահած էր Եւրոպայի ախոյեանութիւնը, նոյն այդ օրաթերթին հետ իր ունեցած հարցազրոյցին ընթացքին ըսաւ, թէ նմանօրինակ առժամեալ կախակալում մը կ'ակնկալէ, բայց չի յուսար, որ Իսրայէլ դուրս դրուի ՖԻՖԱԻ շարքերէն:

Դանիոյ ֆուտպոլի ֆետերասիոնին նախագահը՝ Լարս Պերենթ, դարձեալ նոյն օրաթերթին համաձայն՝ կը յայտնէ, թէ որեւէ վտանգ չի սպառնար յառաջիկայ Ապրիլ 17ին Քոփենհագենի մէջ տեղի ունենալիք Դանիա - Իսրայէլ ֆուտպոլի միջազգային մրցումին. նկատի ունենալով, որ այդ մէկը իրենց համար պատրաստութիւն մըն է 2002ի Մոնտիալին: Իսրայէլ արդէն չէ կրցած Մոնտիալի իր տոմար ապահովել:

ՓԵԼԷԻ ՇԱՊԻԿԸ ՎԱՏԱՌՈՒԵՑԱԻ 220 ՀԱՁԱՐ ՏՈՒԱՐԻ

Փելէի շապիկը՝ «Էրիսթիզ»ի տան մէջ:

Անցեալ շաբաթավերջին «Էրիսթիզ» աճուրդի փան մէջ (Լոնկոն) վաճառուեցաւ որագիւցի ֆուտպոլի ասպղ Փելէի թիւ 10 շապիկը՝ 220 հազար փոլարի: Եւրոպայի վաճառքը ակնկալուածէն երեք անգամ ատելի սուղ վաճառուեցաւ: Փելէի զայն հազար էր 1970ի Մոնտիալի արարականին: Երբ հարց արուած է անոր, թէ արդեօք ի՞նչ մեկնաբանութիւն ունի կապարակիլ այս գծով, ան ժողիպով մը դասախոսեցաւ, թէ ինք չէր այդ գիւրը որոշողը, հետեւաբար անիկա այդքան ալ կ'արժէ:

ՄԱՐՁԻԿ

ԻՍ. ՏԱՐԻ, 2002
ԹԻԻ 2 (236)

Հ.Մ.Ը.Մ. «ՄԱՐՁԻԿ» ՊԵՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵՂՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

«Մարզիկ»ի այս թիւով տեսնել՝

- Խմբագրական-Գրար՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կրտսերները
- Ամերապիտեմբ բարոյական արժէքները (ԺԳ)- Յարութ Զեքիճեան
- Ղեկավարը պէտք է ընդունելի ըլլայ ժողովուրդէն- Կ. Յովհաննէսեան
- 21րդ դարու ֆուտպոլի նոր դիմագիծը- Գ. Թորոյեան
- Ի՞նչպէս տիպար փաղանգ մը ունենալ- Յակոբ Զալպեան
- Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Գահիրէի «Արարատ» մասնաճիղի պատրաստութիւնը կրտսերներու խումբին Լիբանան այցելութիւնը

Թիւր Կ'ընդգրկէ նաեւ Հայրենի մարզական կեանքի, Համացանցի եւ մանկապատանեկան բաժիններ, ինչպէս նաեւ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական կեանքի անդրազարձաններ:

Ստանալու համար դիմել Համազգայինի գրախանութ: Սակ՝ 3000 Լ.՝:

